

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІНФОРМАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
21 березня 2014 р., п'ятниця**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

**«Український народ ніколи і за жодних умов не припинить боротьбу за
визволення Криму від окупантів...» "Голос України" 3**

Верховна Рада ухвалила Декларацію про боротьбу за звільнення України. «За» проголосували 274 народні депутати. Ініціатором документа виступив Голова Верховної Ради О. Турчинов.

**Руслан Кошулинський: «ТСК з підготовки законопроекту про розвиток і
застосування мов в Україні найближчим часом представить документ на
розгляд» "Голос України" 6**

Про це сказав заступник Голови Верховної Ради України Р. Кошулинський під час зустрічі зі Спеціальним радником Генерального секретаря Ради Європи Й. Шокенбруком у четвер. Сторони обговорили низку питань щодо конституційної реформи, змін у мовному законодавстві України, щодо прав національних меншин та відновлення довіри суспільства до влади.

**Первое «покрашення»: правительство повышает налоги и вводит новые
платежи Анна Ковальчук, Влад Королюк, Журнал «Форбс» (Украина) 7**

На следующей неделе, в среду, парламенту будет предложено рассмотреть два альтернативных законопроекта, которыми существенно увеличивается налоговая нагрузка на все отрасли бизнеса. Один из них – авторства Кабинета министров – зарегистрирован в парламенте 19 марта. Второй разрабатывается Министерством финансов, и будет презентован на заседании правительства в субботу, 22 марта. Если один из документов будет одобрен на заседании парламента, то большинство новых ставок вступят в силу уже с 1 апреля.

Мустафа Джемілев: «Рано чи пізно агресор зазнає краху ...» «День» 9

Сьогодні перелік заходів, які приймає Україна і міжнародні організації для зупинки російської інтервенції до України, багато в чому залежать від діяльності політика зі світовим ім'ям, народного депутата України М. Джемілева, колишнього глави Меджлісу кримськотатарського народу.

**Новая власть подписать Соглашение с ЕС не может, а Янукович — не захотел
«The Kiev Times» 12**

Народный депутат Украины (фракция УДАР) П. Розенко о том, почему неподписание Януковичем Соглашения о зоне свободной торговли в Вильнюсе и неподписание нынешней властью сегодня в Брюсселе — это разные вещи.

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

**Михаил Чечетов: «Введение визового режима с РФ накалит страсти на
Востоке» ForUm 13**

"Мотивация решения СНБО – опустить шлагбаум на пути из сопредельного государства групп провокаторов, пытающихся настроить сепаратистскими выступлениями определенные группы населения на Юго-Востоке. С одной стороны – цель благая. Но есть и другая сторона медали:

Інформаційне управління Апарату Верховної Ради України

у нас приблизительно 600 тыс. украинцев работает в РФ, остро строит вопрос перехода границы на приграничных территориях местными жителями"

“Антифашистські” темники LB.ua 14

Яким чином в спокійній Україні, де популярність фашизму приблизно на тому ж рівні, що й захоплення крикетом, подібні проблеми стали особливо важливими? На ці питання проливають трохи світла темники та методичні матеріали Партії Регіонів, вилучені з їхнього офісу в м. Чернівці.

Неприємна асоціація Українська правда 16

Цікавий момент - відразу після "першого етапу" підписання УА буде спрямована до Верховної Ради для ратифікації. Імовірно, туди надійде повний текст всіх розділів угоди разом із "заключним актом", який визначатиме, що ратифікуються лише "політичні розділи". А от в Європарламент і до парламентів країн-членів ЄС угода невідкладно надсилатися не буде, запевнили УП в Раді Євросоюзу.

БЛОГИ

Анатолій Гриценко: «Публічне звернення до Юлії Тимошенко» pravda.com.ua.18

Юлія Володимирівна, сьогодні Ви будете в студії С.Шустура і маєте змогу на всю країну (на весь світ) заявити свою позицію. Саме свою, адже 2,5 роки у Вас такої можливості не було). Від Вашої позиції значною мірою залежить доля країни. Не перебільшую.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

**Верховна Рада ухвалила декларацію про боротьбу за звільнення України
ICTV, Факти 20**

**Госдума России большинством голосов ратифицировала договор о принятии
Крыма и Севастополя в состав Федерации Интер, Подробности.....21**

**Декларацію про боротьбу за звільнення України підтримала Верховна Рада
TVi, Сьогодні.....22**

Экстренное заседание Совбеза ООН ТРК "Украина", События 24

**Ратифікацію договору між Росією та Кримом одноголосно ухвалили депутати
Держдуми на позачерговому пленарному засіданні Перший діловий, Новини 25**

**Меркель хоче, щоб уряд Яценюка представляв всю Україну Радіо Німецька
хвиля 25**

**Позиція Словаччини щодо газу для України недружня Радіо Свобода, Ваша
Свобода 26**

«Український народ ніколи і за жодних умов не припинить боротьбу за визволення Криму від окупантів...»*"Голос України"*

Верховна Рада ухвалила Декларацію про боротьбу за звільнення України. «За» проголосували 274 народні депутати.

Ініціатором документа виступив Голова Верховної Ради Олександр Турчинов.

Далі 283 парламентарії віддали свої голоси за заяву Верховної Ради щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі української держави.

«Сьогоднішній день може стати історичним і для кримськотатарського народу, і для українського. Нарешті Україна має віддати борг кримськотатарському народу, як корінному народу на території України», — сказав автор документа, народний депутат Петро Порошенко. Він також зазначив, що при цьому Україна гарантує захист прав усіх інших народів, які проживають на території Автономної Республіки Крим.

Отже, уперше після завершення Другої світової війни загальновизнані кордони Європи цинічно «перемальовує» країна, яка за багатосторонніми і двосторонніми договорами гарантувала територіальну цілісність України, недоторканність і непорушність її кордонів. «Єдиним неприхованим мотивом Російської Федерації у здійсненні цього міжнародного злочину є горезвісна доктрина «приростання руського світу», — наголошується в Декларації.

У зв'язку з цим Верховна Рада України звертає увагу урядів та парламентів світу, міжнародних організацій та світової громадськості, що український народ ніколи не визнає анексію невід'ємної частини своєї території - Автономної Республіки Крим, захопленої Росією з брутальним порушенням фундаментальних норм міжнародного права та загальновизнаних принципів співжиття держав. Тому український парламент звертається до всіх членів міжнародного співтовариства з наполегливим проханням утриматись від міжнародного визнання так званої «Республіки Крим» та анексії Криму і міста Севастополь до складу Росії в якості нових суб'єктів Федерації.

«Від імені народу України Верховна Рада України заявляє, що Крим був, є та буде в складі України. Український народ ніколи і за жодних умов не припинить боротьбу за звільнення Криму від окупантів, якою б важкою і тривалою вона не була. Україна переможе, бо з нами Бог і правда», — наголошується у Декларації.

Далі 283 парламентарії віддали свої голоси за заяву Верховної Ради щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі української держави.

«Сьогоднішній день може стати історичним і для кримськотатарського народу, і для українського. Нарешті Україна має віддати борг кримськотатарському народу, як корінному народу на території України», — сказав автор документа, народний депутат Петро Порошенко. Він також зазначив, що при цьому Україна гарантує захист прав усіх інших народів, які проживають на території Автономної Республіки Крим.

Нагадаємо, що Верховна Рада ще у 2000 році за наслідками парламентських слухань «Проблеми законодавчого врегулювання та реалізації державної політики щодо забезпечення прав кримськотатарського народу і національних меншин, які були депортовані і добровільно повертаються в Україну» ухвалила постанову, у якій наголошується на необхідності відновлення прав кримськотатарського народу, як корінного народу України, примусово переселеного з території Криму. Особливої актуальності ця проблема набула після проведення так званого референдуму про приєднання Автономної Республіки Крим до Російської Федерації.

У постанові зазначається, що Україна гарантує збереження та розвиток етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності кримськотатарського народу як корінного народу

та всіх національних меншин України, захист і реалізацію невід'ємного права на самовизначення кримськотатарського народу у складі суверенної і незалежної української держави. Цією постановою Україна визнає Меджліс кримськотатарського народу, виконавчий орган Курултаю кримськотатарського народу, як повноважний орган кримськотатарського народу. Верховна Рада також заявляє про свою підтримку Декларації ООН про права корінних народів.

Відтак Кабінету Міністрів України доручається розробити практичні механізми взаємодії між органами виконавчої влади України та Меджлісом кримськотатарського народу.

Під час обговорення Ірина Геращенко (фракція «УДАР») наголосила, що права кримськотатарського народу як корінного народу України мають бути закріплені відповідним законом. «Кримські татари мають знати, що Україна взяла на себе зобов'язання захищати їхні культурні та національні права», — сказала вона. Глава парламенту підтримав ініціативу І. Геращенко про ухвалення спеціального закону про права кримськотатарського народу та доручив наступного тижня внести відповідний законопроект.

Ганна Герман (фракція Партії регіонів) запевнила, що фракція підтримуватиме всі документи, які захищають права кримських татар. «Шкода тільки, що ми не ухвалили цих документів три тижні тому, або, ще краще — три роки тому», — зазначила парламентарій.

Олесь Доній (група «Суверенна європейська Україна») назвав цю постанову «актом покаяння перед кримськотатарським народом». Він також закликав передбачити для представників кримськотатарського народу можливість участі у владних органах України.

«Всі пункти заяви дуже важливі та є такими, що окреслюють шляхи відновлення прав кримськотатарського народу», — сказав народний депутат Мустафа Джемільєв, зазначивши, що цей документ дасть важливі важелі для впливу на агресора на міжнародній арені.

А оскільки деякі, обрані від Автономної Республіки Крим, народні депутати заявляють про складення своїх повноважень, то М. Джемільєв закликав кожного депутата «стати персональними представниками усіх міст та сіл Криму».

Верховна Рада розглянула три законопроекти, які стосуються забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово окупованих територіях України та ухвалила рішення до наступного тижня розробити на основі законопроекту, внесеного Сергієм Соболевим, один документ.

Представляючи один із законопроектів, народний депутат Юрій Дерев'янка зазначив, що документом пропонується встановити, що органи влади, утворені відповідно до Конституції України, їх посадові та службові особи, військовослужбовці на тимчасово окупованих територіях України продовжують здійснювати свою діяльність відповідно до Конституції та законів України та що їм у повному обсязі гарантуються права і свободи, передбачені Конституцією України, у тому числі, трудові та соціальні права.

Також проект визначає, що в разі неможливості під загрозою життя та здоров'я, знищення їх майна посадовим та службовим особам, військовослужбовцям, органам влади, утвореним відповідно до Конституції України, їх родичам, здійснювати повноваження, передбачені Конституцією та законами України, держава гарантує забезпечення соціальних та трудових прав, передбачених законами України.

Документом також пропонується запровадити відповідальність за «колабораційну діяльність».

Сергій Соболев зазначив, що поданий ним законопроект стосується дещо інших проблем, ніж законопроект Ю. Дерев'янка. «Нами було взято за основу закон, ухвалений Грузією після окупації Росією частини її території, оскільки цей документ пройшов через Венеціанську комісію», — зазначив С. Соболев.

Цим законопроектом, зокрема, пропонується визнати тимчасово окупованою територію Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, внутрішні води і територіальне море України, його дно і надра, на яких Україна здійснює суверенітет, континентальний шельф і виключну економічну зону, де Україна у відповідності зі своїм законодавством користується фіскальними, санітарними, імміграційними та митними правами, а в особливій економічній зоні

і на континентальному шельфі — суверенними правами і юрисдикцією, а також підводний простір.

Правовий режим тимчасово окупованої території передбачає, що рішення, прийняті незаконними органами чи посадовими особами, не породжують правових наслідків.

Передбачається також, що в'їзд та виїзд з тимчасово окупованої території здійснюватиметься лише за спеціальним дозволом та через пункти в'їзду-виїзду в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

На тимчасово окупованій території пропонується заборонити будь-яку господарську діяльність (підприємницька та некомерційна господарська діяльність), якщо вона підлягає державному регулюванню, зокрема ліцензуванню, отримання дозвільних документів, сертифікації: ввезення та/або вивезення товарів військового призначення та подвійного використання; організацію залізничних, автомобільних, морських, річкових, поромних, повітряних сполучень; здійснення грошових переказів та ін.

Законопроект С. Соболева також передбачає кримінальну відповідальність за порушення його норм. Приміром, порушення обмежень економічної діяльності на тимчасово окупованій території пропонується карати позбавленням волі на строк від трьох до шести років з конфіскацією майна, а ті само дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища — позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю та з конфіскацією майна.

За порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї пропонується карати позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років з конфіскацією транспортних засобів або інших засобів вчинення злочину, а за ті само дії, вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища — на строк від п'яти до семи років.

Ще один законопроект про тимчасово окуповану територію — Автономну Республіку Крим вніс народний депутат Олег Ляшко. Серед іншого у документі пропонується розривати дипломатичні відносини із країнами, що визнали законною анексію частини території України.

Голова Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Валерій Пацкан зазначив, що кожен із законопроектів охоплює різну проблематику, тому пропонується об'єднати їх в один документ.

Представник Криму, свободівець Едуард Леонов зазначив, що нині передусім треба говорити навіть не про територію, а про громадян України, які зазнають переслідувань. «Ми повинні дбати про захист прав етнічних українців та кримських татар, бо, крім України, їх ніхто не захистить», — наголосив він.

Олег Зарубінський (група «Суверенна європейська Україна») зауважив, що треба дуже обережно ставитися до пропозицій взяти за базу грузинський закон, оскільки в Абхазії грузинів вже не залишилося, тоді як в Криму мешкають наші люди, котрі не бажають відмовлятися від українського громадянства.

Натомість позафракційний Микола Рудьковський запропонував ухвалити закон про забезпечення територіальної цілісності України. За його словами, сьогодні, замість «фактично визнавати анексію Криму», потрібно вивести з Криму родини військових та направити туди 20-тисячний військовий контингент.

Після обговорення глава парламенту запропонував на основі законопроекту С. Соболева підготувати один документ під назвою «Про правовий режим та забезпечення прав і свобод громадян України на території Автономної Республіки Крим», врахувавши при цьому слушні положення інших законопроектів. Цю пропозицію підтримали 276 народних депутатів. В цілому законопроект планується ухвалити вже наступного тижня.

У зв'язку з обранням Арсенія Яценюка главою уряду, виконувачем обов'язків керівника фракції «Батьківщина» обрано Сергія Соболева. Про це після відкриття ранкового засідання повідомив Голова Верховної Ради Олександр Турчинов.

На початку засідання головуючий вітали із Днем народження народних депутатів Сергія Гордієнка та Миколу Федорука.

Під час виступів уповноважених представників фракцій і груп на ранковому засіданні Ірина Геращенко (фракція «УДАР») заявила, що ними підготовлено низку законопроектів, серед яких, зокрема, проект, яким всім кримським військовослужбовцям пропонується надати статус учасників бойових дій. Володимир Литвин (група «Суверенна європейська Україна») наголосив, що сьогодні як ніколи потрібна адекватна оцінка ситуації «без плачів і прокльонів». «Україна не втратила Крим. Боротьба за Крим переходить в іншу, затяжну і, очевидно, тривалу фазу», — зауважив він. І ціна цього питання — збереження України. Ірина Горіна (фракція Партії регіонів) натомість звинуватила владу в тому, що вона «запізнюється з рішеннями». Якщо так триватиме й надалі, наголосила вона, то ця влада увійде в історію як влада, яка розвалила країну. Адам Мартинюк (фракція КПУ), відкидаючи звинувачення у небажанні брати участь у голосуванні, вкотре наголосив, що КПУ не змінить свого рішення доти, доки не буде виконано рішення Європейського парламенту щодо захоплення приміщення Центрального комітету, і поки не перестануть переслідувати їхніх товаришів.

Анатолій Кінах (група «Економічний розвиток») у своєму виступі зауважив, що уряд і досі не представив системний план програм антикризових дій. На його переконання, це має бути комплекс дій, в основу яких ляже розвиток економіки, інвестиційний клімат, боротьба з офшорами та тіньовою економікою. Микола Томенко (фракція «Батьківщина»), визнавши, що «ситуація сьогодні катастрофічна», зазначив, що і в ній є один плюс. «Мусимо швидко зробити те, що не робили понад двадцять років. Оце єдина перевага. Тому сьогодні треба попроситися з ілюзіями попередніх років», — сказав він.

Олег Тягнибок (фракція ВО «Свобода») серед причин, через які ми програємо «на всіх фронтах», назвав непроведення люстрації. «Саме тому ми зараз маємо купу агентури Кремля в різних гілках влади, в середовищі військовослужбовців, спецпідрозділів», — наголосив він. Водночас депутат додав: «Не формувався єдиний дух українського народу! От тому і програємо на всіх фронтах, товариство! От тому і програємо інформаційну війну! От тому і не можемо реально захистити свою націю, свій народ».

Позафракційний Олег Ляшко взагалі запропонував парламенту невідкладно прийняти рішення про звернення до НАТО щодо вступу України до цієї міжнародної безпекової організації, відновити ядерний статус нашої країни. А також звернутися до ООН з проханням виключити Росію з Ради безпеки ООН. Крім того, посилити кримінальну відповідальність за сепаратизм, державну зраду, шпигунство і блокування військових частин.

Із законопроекту

Колабораційна діяльність, тобто, умисне, добровільне співробітництво у будь-якій формі з окупаційною державою або її представниками на шкоду державним інтересам України вважається державною зрадою і тягне за собою кримінальну відповідальність.

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=324088>

Руслан Кошулинський: «ТСК з підготовки законопроекту про розвиток і застосування мов в Україні найближчим часом представить документ на розгляд»

"Голос України"

Про це сказав заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський під час зустрічі зі Спеціальним радником Генерального секретаря Ради Європи Йореном Шокенбруком у четвер.

Сторони обговорили низку питань щодо конституційної реформи, змін у мовному законодавстві України, щодо прав національних меншин та відновлення довіри суспільства до влади.

Руслан Кошулинський зазначив, що в умовах економічної кризи та військової агресії з боку Російської Федерації зміни в законодавстві стосовно національних меншин та їхніх мов

потрібно здійснювати дуже швидко та відповідно до стандартів Ради Європи. Тому, за його словами, вкрай важливо під час розробки нового законодавства використовувати досвід інших країн, зокрема країн Західної Європи. Водночас він підкреслив, що «немає жодних передумов обмеження національних офіційних меншин у мовному чи культурному аспекті в сучасній Україні».

Заступник Голови Верховної Ради нагадав, що нещодавно створена Тимчасова спеціальна комісія з підготовки законопроекту про розвиток і застосування мов в Україні, до якої ввійшли представники всіх депутатських фракцій і груп, фахівці, науковці та експерти з різних регіонів, вже напрацювала основні пропозиції до базового законопроекту щодо мов національних меншин і готова найближчим часом представити документ на розгляд Верховної Ради України. Водночас остаточне ухвалення цього закону відбудеться після висновків Венеціанської комісії, Ради Європи з урахуванням усіх зауважень.

Р. Кошулинський зазначив, що базовий законопроект, до якого пропонуються зміни, не міг бути якісно імплементований у чинне законодавче поле, оскільки містив положення, що суперечили Конституції України та вимагали додаткових витрат, не передбачених державним бюджетом України. «Сьогодні наше завдання — діяти в межах Конституції України, зберігаючи офіційний статус української мови (ст. 10) та забезпечуючи права мовних меншин», — наголосив він і додав, що всі пропозиції щодо змін до Основного Закону в цьому напрямі буде спрямовано до відповідної комісії.

Заступник Голови Верховної Ради повідомив, що на нараді в Кабінеті Міністрів під головуванням віце-прем'єр-міністра Олександра Сича розглядалося питання щодо підготовки законопроекту про розвиток і застосування мов в Україні, на якій було ухвалено зауваження та рекомендації народних депутатів та експертів. «Думаю, що найближчим часом ми вийдемо на спільне узгоджене рішення», — сказав він.

Заступник Голови Верховної Ради також висловився за якнайшвидше відновлення довіри українського народу до влади, зокрема до правоохоронних органів та органів судочинства. Вирішенню цього питання, на його думку, має сприяти ухвалення законодавчого «люстраційного пакета», відповідно до якого від влади мають бути усунені особи, пов'язані з корупційними діями на своїх посадах. «Цей пакет базуватиметься на принципах, які запропонували країни Східної Європи під час проведення люстрації, зокрема в Польщі та Чехії», — сказав він.

У свою чергу Спеціальний радник Генерального секретаря Ради Європи підкреслив, що «Україна буде сильною країною тоді, коли інші народи почуватимуться в ній, як у себе вдома», та запропонував допомогу в питаннях реформування українського законодавства.

Заступник Голови Верховної Ради Руслан Кошулинський:

«З урахуванням нинішньої ситуації потрібно спочатку ухвалити «мовний» закон, що виключить можливості спекуляцій навколо цього питання. Крім того, конституційна реформа, яка потребує зваженого підходу, має бути реалізована в таких напрямках: мовна політика, федеративний устрій та позаблоковий статус держави».

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=324126>

Первое «покращення»: правительство повышает налоги и вводит новые платежи *Анна Ковальчук, Влад Королюк, Журнал «Форбс» (Украина)*

«Молодому неопытному правительству срочно нужны деньги» – так можно коротко описать суть законодательных инициатив нового Кабинета министров. На следующей неделе, в среду, парламенту будет предложено рассмотреть два альтернативных законопроекта, которыми существенно увеличивается налоговая нагрузка на все отрасли бизнеса. Один из них – авторства Кабинета министров – зарегистрирован в парламенте 19 марта. Второй разрабатывается Министерством финансов, и будет презентован на заседании правительства в субботу, 22 марта (текст документа есть в распоряжении Forbes). Если один из документов

будет одобрен на заседании парламента, то большинство новых ставок вступят в силу уже с 1 апреля.

Правительственный проект закона «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины относительно изменений ставок некоторых налогов и сборов» предполагает повышение на 8-10% ставок акцизного налога, платы за земельные участки, рост экологических платежей, налогов на транспортные средства, сборов за пользование радиочастотным ресурсом, за пользование недрами, сбор за специпользование воды (полный перечень – по ссылке). Ставки налогов повышаются в соответствии с инфляционными процессами в экономике. Экономический эффект закона – дополнительные поступления налогов в бюджет на уровне 1,9 млрд гривен.

Законопроект Минфина – «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины и другие законодательные акты» – более «тяжеловесный». По оценке разработчиков, его принятие позволит увеличить доходную часть бюджета на 50 млрд в год, а за 7 месяцев 2014 года – на около 29 млрд гривен.

Документ закрепляет, что правительство отказывается от либерализации ставки НДС и налога на прибыль предприятий – они будут закреплены постоянно на уровне 20% и 18% соответственно.

- Плата за пользование радиочастотными ресурсами увеличивается в два раза.
- Вводится единая ставка налога на дизтопливо – 98 евро за 1000 кг вместо дифференциации ставок в зависимости от содержания серы (от 46 до 98 евро).
- Ставки на новые автомобили и мотоциклы с объемом двигателя более 0,5 литра увеличиваются в два раза.
- Восстанавливаются особенности налогообложения НДС деятельности предприятий, связанной с реализацией зерновых и технических культур.
- Вводится сбор на обязательное государственное пенсионное страхование по ставке 0,5% при осуществлении операций по покупке юридическими и физическими лицами иностранной валюты в безналичной и/или наличной форме.
- Устанавливается ставка налога на доходы физлиц (15/17%) для доходов в форме пенсионных выплат, которые на сегодня не облагаются налогом, если их размер превышает 10 прожиточных минимумов для лиц, потерявших трудоспособность.
- Обнуляются льготы по НДС для операций первой поставки лекарственных средств и товаров медицинского использования (импорт и поставка производителем).
- Вводится налогообложение доходов физлиц в виде процентов на вклады и процентов по облигациям. Позднее Минфин разъяснил, что новация коснется вкладов от 100 000 гривен.
- Сумма не облагаемого налогом импорта товаров, которые перемещаются в международных почтовых отправлениях, снижается с 300 евро до 150 евро.
- Предприниматели, которые занимаются производством, поставками или продажей ювелирных изделий, лишаются права пребывать на упрощенной системе налогообложения. «Мы попробуем найти общий язык с бизнесом и с парламентом, для того чтобы значительно уменьшить возможности уклонения от уплаты налогов, используя систему единого налога», – заявил ранее министр финансов Александр Шлапак.

Новые старые инициативы

Новое правительство не придумало принципиально новых источников наполнения доходной части бюджета. Например, нормы по введению налогообложения депозитов и роста акцизных ставок на алкогольные и табачные изделия слово в слово дублируют законодательные инициативы депутатов от Партии регионов, которые должны были приниматься в пакете с проектом госбюджета 2014 года и выровнять доходную и расходную части главного финансового документа страны. Три месяца назад эти инициативы вызвали большой общественный резонанс и резкую критику теперь уже бывших оппозиционеров.

«Новое правительство, не консультируясь с общественностью и бизнесом, в закрытом режиме принимает решения, отклоненные в свое время парламентариями. Нельзя повторять

старые ошибки, такая экономическая политика только вредит государству», – подчеркивает председатель комиссии УСПП по вопросам экономической политики Юлия Дроговоз. Она отмечает, что все инициативы правительства усложнят работу бизнеса, а введение налогов на депозиты и налогообложение операций по покупке валюты подорвет доверие к банковской системе.

Правда, к моменту внесения в сессионный зал документ может претерпеть изменения. «Мы не участвуем в подготовке законопроекта. Если правительство утвердит его в субботу, документ будет рассматриваться на заседании комитета на следующей неделе. Но вряд ли он будет принят в Верховной Раде в таком виде», – уверен глава комитета по вопросам налоговой и таможенной политики, первый заместитель главы депутатской группы «Экономическое развитие» Виталий Хомутынник.

Неприятный сюрприз

Представители бизнеса уверяют, что понимают финансовые проблемы правительства, но высказывают претензии к форме и способу их решения. Представители многих компаний вообще узнали о том, что планируется очередное повышение ставок налогов, от журналиста Forbes. «Мы не знали о подобных намерениях правительства. Обсуждений с нами этого вопроса не было, но мы надеемся, что в скором времени это произойдет, – сказал представитель «Крымской водочной компании». – Мы неоднократно обращались к правительству с просьбой заранее предупреждать нас о повышении, чтобы мы могли к ним подготовиться».

«Минфин в закрытом режиме, без соблюдения процедуры общественного обсуждения, подготовил проект закона относительно упразднения упрощенной системы налогообложения для более чем 8500 субъектов малого и среднего предпринимательства!» – возмущается президент Ассоциации ювелиров Украины Григорий Мажаровский. По его словам, сейчас на упрощенной системе находится более 90% всех занятых в ювелирной отрасли – они платят единый налог в размере 5-7% от оборота и сбор в Пенсионный фонд – 5% от стоимости продажи изделия. «Рентабельность при этом постоянно снижается из-за роста стоимости драгметаллов и составляет не более 15-20%», – объясняет он. В условиях падения экономики и сокращения доходов населения продажи ювелиров и без повышения налоговой нагрузки не будут бить рекордов. При этом, напоминают в Ассоциации ювелиров, согласно данным Государственной пробирной службы, более 60% производителей, задействованных в отрасли, работают в юго-восточных областях, и потеря ими источника заработка чревата сейчас серьезными геополитическими проблемами.

Представители алкогольной отрасли констатируют, что повышение акцизов на их продукцию является требованием МВФ, и, естественно, в сегодняшних условиях правительство готово выполнить его. «Другой вопрос, что такое решение будет иметь негативные последствия для производителей алкоголя», – говорит директор ассоциации «Виноградари и виноделы Украины» Сергей Михайленко. С 1 марта уже прошло повышение ставки акцизного налога практически по всем категориям продукции. «Озвученный дополнительный рост еще на 8% приведет лишь к сокращению количества легальной продукции и расширению нелегального теневого рынка. Таким образом государство не добьется желаемого пополнения государственной казны, а напротив, понесет финансовые убытки», – уверен он. Восполнить дефицит бюджета за счет алкогольной отрасли можно не путем увеличения нагрузки на легального производителя, а работой по борьбе с коррупцией и теневым рынком, считают виноделы, и предлагают чиновникам обратить свое внимание на спиртовую отрасль.

<http://forbes.ua/nation/1367708-pervoe-pokrashchennya-pravitelstvo-povyshaet-nalogi-i-vvodit-novye-platezhi>

Мустафа Джемільєв: «Рано чи пізно агресор зазнає краху ...»

«День»

Сьогодні перелік заходів, які приймає Україна і міжнародні організації для зупинки російської інтервенції до України, багато в чому залежать від діяльності політика зі світовим ім'ям, народного депутата України Мустафи Джемільєва, колишнього глави Меджлісу

Інформаційне управління Апарату Верховної Ради України

кримськотатарського народу, якому Курултай кримських татар доручив вести координацію міжнародних зусиль для реабілітації народу і відновлення його прав на своїй батьківщині в Криму, який зазнав військової інтервенції та анексії з боку Росії. З Мустафою Джемільєвим розмовляє кореспондент «Дня».

— *Мустафо-ефенді, вдруге в історії Росія анексує територію кримськотатарського народу. Як ви це оцінюєте, які емоції це викликає?*

— Оцінки однозначні: це агресія, військова інтервенція, віроломне порушення всієї існуючої в світі правової системи. Перелік тих законів і договорів, які порушила Росія, дуже довгий. У тому числі порушені й договір про базування Чорноморського флоту, і Будапештський меморандум, і Великий договір про дружбу і співпрацю з Україною, і багато що інше. Так могла вчинити лише країна, яка не зважає ні на основи нинішнього устрою світу, ні з міжнародною думкою, ні з добробутом власного народу. Тому висновок може бути лише один: у військовому значенні становище агресора, можливо, сильне й міцне, але з правового погляду його справи якнайгірші й рано чи пізно він зазнає краху...

— *Росія прискореними темпами освоює анексовану територію, планує протягом місяця перейти на російське громадянство, говорять, без зволікання переходитимуть на російське законодавство, запроваджуватимуть свою фінансову систему і так далі. Як ви вважаєте, точку неповернення в цих процесах вже пройдено чи українським патріотам і кримським тарарам ще рано втрачати оптимізм?*

— Не думаю. І Україна, і світова спільнота не прийняли ще й половини тих заходів до зупинки агресії, які можуть прийняти, тому торжествувати і роздавати паспорти ще рано, я гадаю...

— *В останні тижні ви здійснили декілька зарубіжних поїздок. Як оцінюють російську інтервенцію ті міжнародні організації і світові політики, з якими ви зустрічалися?*

— Скрізь однозначно стовідсоткова підтримка України і однозначна позиція з приводу того, що війська агресора мають бути з території України виведені і має бути збережена її територіальна цілісність. А якою мірою вони готові на рішучі дії — це питання, в якому всі вони лавірують. Скажімо, я був у Брюсселі, там проходила зустріч багатьох амбасадорів і дипломатів, яку проводив заступник генерального секретаря ООН, — і там позиція стовідсоткової підтримки України, готовність поетапно запроваджувати санкції, але з приводу четвертого етапу, тобто військової підтримки України — на цю тему вони наразі говорити не готові. Вони говорять: зараз це питання не обговорюється. Туреччина теж стовідсотково підтримує позицію України і обстоює її територіальну цілісність, вимагає виведення військ Росії, але вони говорять: ми є членом НАТО і ухвала має прийматися колегіально. Звичайно, якщо буде прийнято таку ухвалу, то Туреччина її виконуватиме. У той же час Андерс Фог Расмуссен відкрито засудив акт російської агресії і зажадав вивести війська з Криму. На моє запитання, чом би, скажімо, не перекрити для російських кораблів і суден протоки Босфор і Дарданелли, турецькі політики посилаються на конвенцію Монтре, згідно з якою є різні процедури, в яких випадках вони мають право перекривати. Якщо, скажімо, починатимуться воєнні дії, там одні правила, а за мирного часу — інші правила.

Ну, а що стосується Євросоюзу, то створюється таке враження, що переважна більшість з 28 країн також однозначно за запровадження широкого кола санкцій проти Росії, щоб змусити її вивести війська і звільнити нашу територію. У той же час там є такі незгодні країни, як Греція і, мабуть, та частина Кіпру, яка є членом Євросоюзу. Вони збираються саботувати ухвалу Євросоюзу. Точніше, вони, визнаючи незаконність дій Російської Федерації, вважають за доцільне врегулювати ситуацію не шляхом санкцій, а продовжувати переговори.

— *У доповіді Путіна весь світ побачив абсолютно спотворену картину стану справ в Україні. На ваш погляд, він дійсно щиро помиляється чи це спроба ошукати світову громадськість?*

— Складно передбачати, що керівникові такої держави як Росія його служби підносять спотворену інформацію. Тому я вважаю, що дійсний стан речей в Україні Путін знає як ніхто інший. Тому ця промова, — що особливо цинічно! — скоріше за все, це його стратегія,

спрямована на відновлення так званої віртуальної «російської величі», це його мрії про відтворення певної подібності Радянського Союзу, це його заявка на право вирішувати міжнародні проблеми з позицій сили, яку він адресує світовій спільноті, розраховуючи при цьому, що світ із цим змиритися.

— *Путін у своєму виступі говорив, що більшість кримських татар підтримує цей його акт агресії і що він має намір «довести до кінця процес реабілітації кримськотатарського народу». Як ви вважаєте, чи можна довіряти цим словам?*

— Це абсолютна неправда. Твердження його кримських маріонеток про те, що нібито 40 % кримських татар брало участь у цьому псевдореферендумі, це така нісенітниця! Звичайно, неможливо з абсолютною точністю назвати точну цифру тих, хто взяв участь у голосуванні кримських татар, оскільки багато хто з них живе дисперсно, але є багато нових селищ, де вони живуть компактно, і де люди іншої національності складають не більше 10—15 відсотків. Досліджуючи результати голосування в цих селищах, можна досить точно судити про електоральну поведінку всього народу. Так от, ці дослідження показують, що взяли участь у цьому «референдумі» не більше 1 % кримських татар. Причому, цілком зрозуміло, що і кримські татари, які прийшли до урн, скоріше за все голосували за другий пункт у бюлетені, сподіваючись на те, що це дасть можливість зупинити процес анексії. Отже ці аргументи маріонеток носять такий чисто радянський брехливий характер.

— *Яку позицію в нинішній ситуації займає Меджліс кримськотатарського народу щодо оцінки анексії Криму і спроб російських політиків і самопроголошеної кримської влади, повернути частину народу на свій бік?*

— Була чітка заява Меджлісу кримськотатарського народу з приводу того, що кримські татари не визнають акту анексії, розглядають Крим територією України і домагатимуться виведення іноземних окупаційних військ. Цієї позиції наші активісти дотримуються і досі. Вже два дні йде засідання меджлісу, але ухвала, я вважаю, буде незмінною. Щоправда, там є складнощі в тому, що самопроголошена кримська влада пропонує кримським татарам права, яких у нас раніше не було, тобто не менше ніж 20-відсоткова участь у органах влади, відновлення топонімії, розширення функціонування кримськотатарської мови, офіційне визнання Меджлісу і Курултаю кримськотатарського народу та інше. І якщо Меджліс на це не погодиться, то на запропоновані посади, як це робилося і за Януковича, буде призначено маріонеток, які діятимуть на шкоду кримськотатарському народові. І що робити в цій ситуації? Меджліс наразі шукає варіанти своїх дій, але чіткої відповіді на це питання ще немає. Я прохав Чубарова виробити чітку позицію з цього питання, а потім ми обговоримо ці заходи з керівництвом України.

— *Мустафо-ефенді, в інформаційній сфері серйозно обговорювався варіант про висунення вас на посаду Президента України. Я думаю, що багато громадян України в нинішній ситуації підтримали б цю ідею, більше того, вони наводять на користь цієї ідеї досить переконливі аргументи про вас, як про політика світового рівня. Як ви ставитеся до цієї ідеї?*

— Ну що ж? (Сміється) Якщо навіть судом присудять бути Президентом, я подам касаційну скаргу з протестом на таку ухвалу. У країні багато більше відповідних для цього кандидатів, ніж 70-річний ветеран із підірваним здоров'ям...

— *Які заходи повинні здійснити найвищі органи України для того, щоб повернути Крим і відновити правові стосунки як усередині України, так і на міжнародній арені?*

— Ці заходи почали здійснюватися, але вони дещо запізнюються. Є вже ухвала про приєднання до декларації ООН з прав корінних народів, а це істотні зрушення, це відкриває перед нашим народом значні перспективи. Комітетом ВР одноголосно вирішено також ухвалити в цілому Закон про відновлення прав депортованих, який торік було прийнято в першому читанні. Думаю, що досить серйозна пропозиція РНБО з проханням до ООН, прийнята в середу, визнати Крим демілітаризованою зоною і вивести звідси всі війська. Світова спільнота може оцінити це як реальний шлях до ліквідації так званої кримської кризи. Також прийнято заяву про початок процедури виходу України зі складу СНД. Сильна ухвала —

запропонувати Великій Британії і Сполученим Штатам Америки, як гарантам цілісності України за Будапештським меморандумом, провести спільні навчання на території України.

— *Могли б ви спробувати спрогнозувати ситуацію на майбутнє? Які тенденції можуть потенційно вийти переможцями в цій ситуації?*

— Мир і стабільність були б міцнішими, якби не було ні переможців, ні переможених, а восторжествувало б міжнародне право. Але, схоже, одна зі сторін до цього явно не прагне, а хоче нав'язати свою волю, покладаючись на свою військову перевагу і максимальне бажання іншої сторони уникнути кровопролиття. У цій ситуації прогнозувати райдужні перспективи дуже важко. Ще можуть бути і жертви, і великі складнощі. До того ж, абсолютно некомпетентні і підкаблучні московським радникам керівники Криму можуть наробити багато дурощів. Злочинці, які ходять Кримом зі зброєю, а також ряджені під «козаків» озброєні напівкримінальні типи, що просторікують про потребу вдруге депортувати кримських татар із Криму, можуть наробити багато лиха, але що поробиш — це наша доля і наше життя, і прожити його потрібно буде до кінця.

<http://www.day.kiev.ua/uk/article/nota-bene/mustafa-dzhemiliev-rano-chi-pizno-agresor-zaznaie-krahu>

Новая власть подписать Соглашение с ЕС не может, а Янукович — не захотел «The Kiev Times»

Народный депутат Украины (фракция УДАР) Павел Розенко о том, почему неподписание Януковичем Соглашения о зоне свободной торговли в Вильнюсе и неподписание нынешней властью сегодня в Брюсселе — это разные вещи.

— *Сегодня премьер-министр Украины Арсений Яценюк в Брюсселе будет подписывать «политическую часть» Соглашения с Европейским союзом. Что на практике означает такое определение?*

— Фактически Украина и ЕС декларируют намерение нашей страны к полномасштабной европейской интеграции. Политическая часть как раз и предусматривает приближение Украины к европейским правилам и европейским стандартам жизни, принципов демократии и свободы слова.

Основная часть Соглашения конечно же экономическая, но правительство решило взять паузу. Не для того чтобы отказаться от него, а для того, чтобы убедить бизнес и предпринимателей, что подписание экономического соглашения не несет угрозы для украинского бизнеса.

Политическая часть очень важна для Украины. Во-первых, потому что четко определяет — в каком направлении будет двигаться Украина. Во-вторых, это важный сигнал для внешних инвесторов относительно прогнозируемости будущего нашей страны. А внешние инвестиции могут подтолкнуть к тому, что в стране появятся дополнительные ресурсы и деньги.

— *Политическая часть ассоциации даст возможность Украине иметь больше представительств в различных программах, в которых участвует ЕС?*

— Она сделает отношения Украины и ЕС более тесными, а главное — будет определен внешнеполитический вектор развития страны.

Уже сейчас ЕС сам инициировал определенное снижение пошлин на ввоз в Европу украинской продукции. Думаю, что это свидетельствует о том, что ЕС видит в Украине стратегического партнера и видит свое будущее в широком сотрудничестве с нашей страной. Европе нужен стабильный и прогнозируемый партнер. Думаю, что подписание политической части дает возможность сотрудничества между ЕС и Украиной по всем направлениям, а также раскрывает возможности для проведения реформ в нашей стране.

— *То есть зоны свободной торговли эта часть Соглашения не подразумевает?*

— Думаю, что это тема не нынешнего дня, а ближайшей перспективы. Я бы не советовал правительству откладывать надолго подписание и экономической части Соглашения. Уже сегодня нужно четко определиться, в каком направлении должна развиваться наша экономика.

Тема зоны свободной торговли очень актуальна для нас, с одной стороны, а с другой — тема безвизового режима с Европой так же актуальна, и затягивать с ней тоже не надо.

— *А разве не точно так же действовал Виктор Янукович? Разве он не заявлял, что не отказывается от Соглашения, а берет паузу, как сейчас новая власть? В чем разница?*

— Я категорически с таким утверждением не соглашаюсь. Виктор Янукович и правительство Николая Азарова на самом деле отложили подписание Соглашения в долгий ящик, и вовсе не собирались его подписывать. Те договоренности, которые происходили с Российской Федерацией, подчеркивали то, что предыдущая власть не просто не подписала Соглашение, она кардинальным образом изменила вектор развития. Ведь Януковичу тогда и оппозиция, и ЕС тоже предлагали разделить договор на две части и подписать для начала хотя бы одну, политическую, хотя бы намерения. Но Янукович отказался даже от этого.

Со стороны Януковича не было действительно попытки разобраться в ситуации или поменять условия договора. Это было спланированное и сознательное изменение внешнеполитического курса. Я убежден, что вопреки всем обещаниям доработать Соглашение, правительство Азарова и сам Янукович не собирались ее подписывать. После переговоров с Москвой, контакты с европейскими чиновниками были практически прекращены. Именно изменение внешнеполитического курса и привело к массовым акциям протеста.

— *То есть сейчас есть намерения, но существуют определенные трудности, а тогда не было даже желания подписывать Соглашение?*

— Сейчас не просто намерения и декларации. Уже есть реальные шаги. Во-первых, постановление Верховной Рады, которое дает указание Кабинету Министров двигаться в направлении евроинтеграции, во-вторых, отменено решение правительства Азарова о приостановлении подготовки к подписанию Соглашения, и уже сегодня будет подписана политическая часть договора. То есть Украина не просто декларирует, а уже четко берет курс на европейскую интеграцию и европейское развитие. И делает для этого конкретные шаги.

— *Как в Москве отреагируют на сегодняшнее событие?*

— До событий в Крыму еще можно было как-то переживать об этом. Но после захвата полуострова Россией ни у кого нет иллюзий, и потому позиция РФ нас должна мало беспокоить. Отношения между странами такие, что хуже ситуацию трудно даже себе представить.

<http://thekievtimes.ua/politics/342245-novaya-vlast-podpisat-soglashenie-s-es-ne-mozhet-a-yanukovich-ne-zaxotel.html>

Интернет-3МІ

Михаил Чечетов: «Введение визового режима с РФ накалит страсти на Востоке»
ForUm

Введение визового режима с РФ создаст массу неудобств и вызовет негативное отношение у людей на Юго-Востоке Украины, для которых пересечение границы – это жизненно важный процесс. Об этом ForUm’у заявил первый заместитель председателя фракции Партии регионов в парламенте Михаил Чечетов.

«Мотивация решения СНБО – опустить шлагбаум на пути из сопредельного государства групп провокаторов, пытающихся настроить сепаратистскими выступлениями определенные группы населения на Юго-Востоке. С одной стороны – цель благая. Но есть и другая сторона медали: у нас приблизительно 600 тыс. украинцев работает в РФ, остро строит вопрос перехода границы на приграничных территориях местными жителями. И визовый режим создаст массу

неудобств и вызовет негативное отношение у людей, для которых пересечение границы – это жизненно важный процесс. Это еще больше накалит страсти», - пояснил он.

Чечетов считает, что для минимизации возможностей дестабилизации на Юго-востоке необходимо усилить работу правоохранительных органов, а также погранслужбы и таможни, ужесточив пропускной режим на границе. «У нас есть Госпогранслужба, таможня, правоохранительные структуры. Пусть они более тщательно проверяют, кто идет в Украину и, с какими намерениями. Возможно, надо увеличить на границах численность структур, занимающихся осуществлением пропуска», - предложил он.

«Нам нужно ограничить приток провокаторов, одновременно не ущемив интересы жителей Юго-востока. Действовать очень осторожно, ведь мы на острие бритвы», - резюмировал он.

Как ранее сообщалось, 19 марта секретарь СНБО Андрей Парубий сообщил о введении визового режима с Россией в связи с событиями в Крыму.

Премьер-министр Украины Арсений Яценюк считает, что спешить с введением визового режима и переходом к поездкам в Российскую Федерацию по заграничным паспортам не стоит.

Министерство иностранных дел Российской Федерации выразило удивление и сожаление по поводу намерения Украины ввести визовый режим с Россией.

Директор департамента информационной политики МИД Евгений Перебейнос заявил, что министерство иностранных дел Украины прорабатывает предложения по реализации решения СНБО о введении визового режима с Россией, и готово в ближайшее дни внести их на рассмотрение правительства.

<http://www.for-ua.com/politics/2014/03/21/120014.html>

“Антифашистські” темники

LB.ua

Відмова підписати угоду асоціації із ЄС, побиття студентів Євромайдану, закони від 16 січня, корумповані правоохоронні органи та суди, всюдозволеність чиновників та нахабство депутатів... У комплексі це все стало причиною народного невдоволення, яке призвело до зміни влади в країні. Здавалось би віднині речі, з якими першочергово потрібно боротися, зрозумілі та очевидні для всієї нації. Проте, раптово порядок денний був змінений на проблеми нацизму, фашизму, бандерівців та небезпеки російськомовного населення України. На поверхню винесло питання відірвані від повсякденного життя пересічного українця. За винятком хіба дискурсу чергової виборчої кампанії, чи в запалі суперечки ідеологічних супротивників.

Яким чином в спокійній Україні, де популярність фашизму приблизно на тому ж рівні, що й захоплення крикетом, подібні проблеми стали особливо важливими? На ці питання проливають трохи світла темники та методичні матеріали Партії Регіонів, вилучені з їхнього офісу в м. Чернівці. Документи потрапили до рук журналістів, громадських активістів та були проаналізовані автором статті. Зокрема це методичні та тематичні матеріали по проведенню «Антифашистських маршів» в травні 2013 року. У документах прослідковується цілеспрямована та активна робота над створенням «фашистського» іміджу опозиційних сил. Відповідно відбувається підміна понять, де під поверхнею “маршів” криється пропагандистська мета.

В темниках детально прописана організація заходів, котрі невдовзі були реалізовані у кожному з обласних центрів, кількість рекомендованих учасників в залежності від регіону та рекомендовані форми проведення заходів (мітинги, марші). В якості результату рекомендованих заходів передбачалося прийняття антифашистської резолюції. Відповідно текст резолюції теж пропонувався, конкретизуючи чотири послідовні частини:

За легендою організатором «Антифашистських маршів» є громадяни України та громадські організації, які звертались в приймальні Партії Регіонів та народних депутатів. Причиною цього стали занепокоєння політичною ситуацією в країні та парламенті,

провокаційні дії опозиційних сил, котрі направлені на розпалювання міжнаціональної ворожнечі та релігійної нетерпимості. В особливості обурлива реакція спричинена діяльністю ВО «Свобода». В цих зверненнях громадяни пропонували дати відсіч фашистам, провести масові антифашистські мітинги з наміром продемонструвати позицію суспільства, висловити протест проти відродження фашизму в Україні.

В темниках прописані зміст та ключові повідомлення для транспарантів «ФАШИЗМ НЕ ПРОЙДЕТ», «В ЕВРОПУ БЕЗ ФАШИСТОВ».... і запропоновано доповнювати лозунгами характерними для певного регіону. Також рекомендується написання транспарантів руками громадян з “власної ініціативи”. Належна увага приділяється музичному супроводу з глибоким змістовим навантаженням, відповідним емоційним настроєм, мобілізаційним ефектом.

Суть запропонованих заходів викривають ключові повідомлення, які мали бути там озвученими. Всі тези зводяться до критики опозиції і підкріплюються конкретними фактами у вигляді зареєстрованих опозиціонерами законопроектів, тез окремих політиків, або результатами голосування по окремих законах.

Серед ключових повідомлень:

Антидемократична, аморальна, нацистська, шовіністична сутність лозунгів та закликів ВО «Свободи».

Зрадницькі позиції Кличка та Яценюка, які задля досягнення своїх політичних цілей вступили в зговір з націоналістами Тягнибока, тим самим ставши посібниками неофашистів.

Деструктивні дії опозиційних політичних сил, які намагаються дестабілізувати ситуацію в суспільстві, порушити громадський спокій, спровокувати міжнаціональну ворожнечу.

Категорична позиція європейської спільноти щодо несприйняття і різкого засудження проявів неофашизму, діяльності націоналістичної партії ВО «Свобода», чії расистські, антисемітські і ксенофобні погляди суперечать фундаментальним цінностям і принципам ЄС.

Пропонуються також і висновки спікерів. Отож підсумком повинні були служити ствердження, що опозиціонери оголосили «ворогами народу» практично всю Україну - ветеранів, загиблих воїнів, всіх, хто не вважає героями Шухевича і Бандеру, всіх, хто не відмовиться від рідної російської мови, всіх, хто з дитинства читав інші книжки, вчився взаєморозумінню та завжди залишитись людиною, всіх хто пам'ятає «с чего начинается Родина», «помнит товарищей живущих в соседнем дворе»...

Далі в матеріалах можна ознайомитись із порівняльною таблицею «праць» фашистської Німеччини та ВО «Свобода», а також проведення паралелей із теперішньою діяльністю. До порівняння беруться емблеми фашистської Німеччини, програма НСДАП, закони третього рейху, «Майн Кампф», цитати Гіммлера, Гітлера та символіка ВО «Свобода», її перевиборча програма, «Програма захисту українців», цитати Ігоря Мірошніченка, Олега Тягнибока, Ірини Фаріон та ін. Порівнюються штурмові загони НСДАП та ВО «Свобода», яка постійно проводить вишколи; факельні ходи гітлерівців та марші до річниці УПА; бойкот товарів та послуг як метод політичної боротьби; захоплення адміністративних будівель; протести проти кінопоказів...

Проводиться порівняння «10 заповідей націонал-соціалізму» Геббельса та «Декалогу» Степана Ленкавського.

Далі в матеріалах особлива увага приділяється діяльності Юрія Михальчишина, цитатам Ірини Фаріон, Юлії Тимошенко, Арсенія Яценюка, Віталія Кличка, співпраці опозиційних сил та їх голосування в парламенті стосовно мовних законів, згадуються цитати Степана Бандери та Романа Шухевича...

Виявлені матеріали підтверджують цілеспрямовану та тривалу роботу Партії Регіонів по дискредитації політичних опонентів, шляхом навішування ярликів «фашисто-бандерівців», користуючись маніпуляціями та необізнаністю громадян у специфічних темах. Щоправда, сприяла цьому також і діяльність ВО «Свобода», до того як партія потрапила в парламент 2012 року. Якраз до цього в основному і апелюють регіонали. Намагання «відбілити» свою

репутацію перед європейськими колегами та співвітчизниками ВО «Свобода» відверто провалила і навіть стриманість партійців на ЄвроМайдані із закликами до ненасильницького спротиву не допомогли. Важко заперечити чи піддати сумніву, а тим більше пояснити більшості громадян України матеріали на <http://nachtigal88.livejournal.com/>, який веде один з лідерів ВО «Свобода» Юрій Михальчишин.

Окремої уваги вартий внутрішньопартійний документ датований 2012 роком напередодні виборів у Верховну Раду. У ньому керівник штабу Партії Регіонів дає вказівку здійснити підбір кандидатур членів комісій від інших технічних партій, які підконтрольні Партії Регіонів. З їх допомогою Партія Регіонів мала представництво в комісіях на рівні 60%. Серед цих партій можна побачити Всеукраїнську політичну партію «Братство» Дмитра Корчинського та політичну партію Українська Національна Асамблея (УНА-УНСО). Партія Корчинського відіграла критичну роль в подіях на вул. Банковій 01 грудня 2013 року, оскільки красномовне протистояння тиражувалось як приклад екстремізму ЄвроМайдану. УНА-УНСО входить в Правий Сектор, який офіційно взяв на себе відповідальність за початок силового протистояння на вул. Грушевського.

Таким чином «Регіонали» своєю діяльністю актуалізували тезу Уінстона Черчилля: «Фашисти майбутнього будуть називати себе антифашистами». Заради перемоги над політичними опонентами, де-факто, потрапили під статтю 161 Кримінального кодексу України, «умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності, або образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками».

В результаті частина країни вірить в те, що «бандеро-фашисти» прийдуть із заборонаю російської мови та примусять покладати квіти під пам'ятником Степанові Бандері. І нікому вже не цікаві побиття студентів Євромайдану, закони від 16 січня, корумповані правоохоронні органи та суди, всюдозволеність чиновників та нахабство депутатів...

http://lb.ua/news/2014/03/21/260239_antifashistski_temniki_.html

Неприємна асоціація **Українська правда**

В п'ятницю вранці в Брюсселі прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, лідери Євросоюзу та країн-членів ЄС зроблять крок, який так і не насмілюся зробити колишній президент Віктор Янукович. Три десятки підписів - українського та європейських лідерів - будуть поставлені під угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Але те, що відбувається з церемонією підписання угоди зараз, не може не викликати подив.

Євросоюз наполегливо знижує важливість цієї події. Раз за разом ми чуємо з Брюсселю заяви про те, що 21 березня угода буде "недопідписана". Лідери ЄС протягом двох останніх тижнів дослівно повторюють фразу про те, що "готові підписати лише політичну частину угоди про асоціації, а економічна буде підписана пізніше".

У четвер представництво Євросоюзу в Україні ще раз офіційно підтвердило УП, що Брюссель буде діяти саме так.

"Ми чекаємо на підписання в п'ятницю політичних положень Угоди, а також підтверджуємо стремління перейти (в майбутньому -УП) до підписання інших її розділів" - пояснив прес-секретар представництва Давід Стулік.

От тільки джерела УП свідчать, що ця позиція не до кінця відверта.

Численні співрозмовники в Брюсселі і в Києві наполягають, що угода не буде розділена, вона лишиться єдиним документом.

Як з'ясувалося, лідери ЄС хотіли би розділити її, але це виявилось неможливо зробити. А тому - 21 березня Угоду про асоціацію буде підписано повністю. Але вводиться в дію вона буде частинами і досі неясно, коли почнеться другий етап.

Про причини такої позиції - нижче. Але спершу зазначимо, що український МЗС у четвер ризикнув публічно заявити про необхідність збереження єдиної угоди. "Має бути і буде збережена цілісність угоди як єдиного документа. Угода лишається одним, нерозділеним документом", - пояснив "Українській правді" директор департаменту інформаційної політики МЗС Євген Перебийніс.

Угода неділима

Джерелом нинішнього нерозуміння став попередній, екстрений саміт ЄС, що відбувся в Брюсселі 6 березня, і був присвячений українській кризі. Тоді європейські лідери протягом більше ніж 5 годин шукали згоду з українського питання. Як це часто буває, думки розійшлися.

Співрозмовники УП кажуть, що одним зі спірних питань на закритому засіданні стало прохання української влади якомога швидше підписати Угоду про асоціацію.

Як завжди, кілька східноєвропейських країн (умовно назвемо їх Польщею та Литвою) гаряче підтримали ініціативу Києва. Але цю ідею заблокував президент однієї західноєвропейської країни (умовно назвемо її Францією). Він наполягав, що таку важливу угоду неможна підписувати, доки в Україні не буде обрано нову владу, підтримка якої населенням ні в кого не викликати сумнівів.

І хоча чимало лідерів країн-членів ЄС розуміли, що така позиція ллє воду на російський млин, переконати цього президента ніхто не зміг. А оскільки в ЄС рішення в сфері зовнішньої політики ухвалюються консенсусом, протесту одного президента було достатньо для зриву рішення.

Тоді голова уряду іншої західноєвропейської країни (умовно назвемо її Німеччиною) запропонувала компроміс, який згодилися підтримати всі учасники саміту - розділення угоди на політичну і економічну частину і підписання спочатку першого, а потім другого документа. До речі, лідери країн не встановили тривалість паузи між цими підписаннями, що згодом створило ще одну проблему - наразі різні європейські політики і функціонери дають різні прогнози завершення процесу - від літа 2014 до початку 2015 року.

Але найбільша біда - в іншому.

Якщо хтось думає, що європейські лідери не ухвалюють "сирих", непродуманих рішень, то глибоко помиляється. І підсумок саміту від 6 березня - наочний приклад.

Вже після того, як політики оголосили своє рішення, юристи схопилися за голову. Справа в тому, що угоду неможливо розділити на "чисто економічну" та "чисто політичну" частини. Глави, розділи та статті документу посилаються один на одний. Є навіть статті, де в одному абзаці йдеться про політичну співпрацю, а в наступному - про економічну.

І, нарешті, у випадку розділення угоди на два документи кожен з них довелося би погоджувати з усіма 28 країнами ЄС. Мало того, що цей процес тривалий та навряд він завершився би до травня, та ще й створює небезпеку того, що одна зі сторін просто заблокує документ на етапі погодження.

І неможливе буває можливим

Здавалося б, для виходу з кризи треба підписувати повний текст угоди, включно з економічними положеннями. Але це означало би, що європейські структури пішли наперекір рішенням Європейської ради, тобто самміту, проігнорувавши той компроміс, що був досягнутий президентами.

Пошук прийняттого шляху підписання був завершений лише кілька днів назад - ще на початку тижня джерела УП запевняли, що ситуація "надто крихка". "Українській правді" вдалося з'ясувати, як саме буде підписаний документ.

"Одночасно (з текстом угоди про асоціацію -УП) також буде підписаний і оприлюднений документ під назвою "заключний акт", - розповів УП Євген Перебийніс.

В цьому короткому документі перераховані три розділи, які Україна та ЄС домовилися вважати підписаним.

Саму угоду, тобто її решту, так звані "економічні розділи", фізично ще раз підписувати, очевидно, не будуть - там просто не передбачене місце для нових підписів. Замість цього згодом, коли ЄС згодиться на "остаточне підписання" УА, буде знову підписаний якийсь технічний документ, схожий на нинішній "заклучний акт".

Джерела УП свідчать, що цей другий етап підписання може відбутися взагалі за відсутності лідерів - те технічному рівні, або взагалі шляхом обміну документами.

"Потім буде знайдена форма того, як буде здійснено підписання решти угоди - чи то буде просто заява про підписання, чи інший шлях", - підтвердив цю інформацію пан Перебийніс. Тобто сторони свідомі того, що зараз вони підписують всю угоду, а не якийсь її фрагмент.

Яку політичну мету переслідує цей складний процес?

На жаль, точної відповіді наразі немає. Серед співрозмовників УП є і оптимісти, і песимісти. Перші кажуть, що мета "роздвоєння" підписання - не дратувати Росію та східні регіони України, які чутливі до створення Зони вільної торгівлі з ЄС. Тим більше що зараз на носі вибори, а створення ЗВТ призведе до піар-атак на проєвропейські сили з боку Кремля та проросійських сил і зменшить їх електоральний результат.

Але песимістів серед співрозмовників УП дещо більше. Вони кажуть, ключові країни-члени ЄС, в тому числі й ті, що блокували підписання угоди "в один етап" і ініціювали затягування цього процесу, планують використати паузу для торгівлі з Росією. Дискусія буде серед іншого й з приводу створення чи не створення ЗВТ з Україною. Самі європейці, звісно, запевняють, що таких планів у них немає.

Завдання для Ради

Цікавий момент - відразу після "першого етапу" підписання УА буде спрямована до Верховної Ради для ратифікації. Імовірно, туди надійде повний текст всіх розділів угоди разом із "заклучним актом", який визначатиме, що ратифікуються лише "політичні розділи".

А от в Європарламент і до парламентів країн-членів ЄС угода невідкладно надсилатися не буде, запевнили УП в Раді Євросоюзу. За словами Сюзанни Кіфер, офіційного представника Ради ЄС, зараз ухвалене рішення тільки щодо "тимчасового виконання" угоди, а його можна проводити без ратифікації.

"Ще восени, до Вільнюського самміту, Європарламент давав згоду на тимчасове виконання УА. Тому з боку ЄС ніяких подальших дій не потрібно", - пояснила вона.

Схоже, в Брюсселі вирішили дочекатися, коли Україна і ЄС вирішать, що угоду можна вважати остаточно підписаною. До того ратифікація документу, юридичний статус якого не до кінця зрозумілий навіть багатьом експертам, буде проходити лише в українському парламенті.

При чому гарантій, що другий етап підписання відбудеться, немає ні в кого. Україна і ЄС декларують своє "стремління" до підписання, але не дають одна одній жодних обіцянок.

<http://www.pravda.com.ua/articles/2014/03/20/7019773/>

Блоги

Анатолій Гриценко: «Публічне звернення до Юлії Тимошенко»
pravda.com.ua

Юлія Володимирівна, сьогодні Ви будете в студії Савіка Шустура і маєте змогу на всю країну (на весь світ) заявити свою позицію. Саме свою, адже 2,5 роки у Вас такої можливості не було (

Від Вашої позиції значною мірою залежить доля країни. Не перебільшую. Тому що Ваша партія "Батьківщина" – зараз правляча партія: Президент (глава держави), Голова Верховної

Ради, голова Уряду, секретар РНБО, глава АП, ключові міністри – це "Батьківщина", яку Ви очолюєте.

Найголовніше, "Батьківщина" зараз, в умовах воєнної агресії проти України – це Верховний головнокомандувач Збройних Сил, від рішень і дій якого залежить оборона країни.

Юлія Володимирівна, за два дні до повернення в Україну з лікування у Німеччині Ви попросили негайної зустрічі зі мною. Наголосили, що для Вас важливо зустрітися зі мною першим, аби почути тверезу, професійну оцінку ситуації і моє бачення плану дій.

У середу, щойно Ви приземлилися у Борисполі, ми зустрілися і мали двогодинну розмову. Щиру, пряму і відверту, без двомовностей і дипломатичних танців. Шаную Вашу довіру, Ваш час і Вашу занепокоєність долею країни.

Розмова засвідчила, що наші з Вами оцінки всього, що відбулося в країні за період Вашого перебування у тюрмі і до сьогоднішнього дня – співпадають на 100%. Мої заяви і дії за ці 2,5 роки і Ваші пропозиції із-за ґрат, до яких не всі дослухалися або вони не оприлюднювалися – теж співпадають на 100%.

Я виклав Вам оцінку ситуації, внутрішні й зовнішні її аспекти, прогноз дальшого розвитку подій і запропонував план дій. Ясна річ, Вам було важко сприйняти його одразу і Ви взяли час подумати, проконсультуватися з іншими людьми. Я це розумію, адже йдеться про велику відповідальність перед країною і про необхідність негайного відсторонення від посад близьких Вам людей, Ваших партійних соратників.

Юлія Володимирівна, вагатися й консультуватися далі вже немає часу. Не у Вас – в України немає часу. За ці два дні після Вашого повернення ситуація лише погіршилася, вона вже стала критично небезпечною!

Не лише Крим, Україну зливають. Неспроможність і бездіяльність Президента і міністрів-силовиків уже не можна приховати. Це бачить уся країна, українське суспільство. Непрофесійність, бездіяльність, аморфність (а ще й злодійкуватість!) влади деморалізують не лише Крим і військових у Криму – деморалізуються армія і силові структури загалом, поширюються недовіра до влади, неспокій і збурення по всій країні.

Цим користується ворог, який з кожним днем діє все більш нахабно і без жодних обмежень, без жодної протидії чи спротиву з боку України, без твердої позиції керівництва держави щодо зарубіжних партнерів, насамперед США і Великої Британії, які гарантували нам безпеку і мають ДІЯТИ ефективно.

Юлія Володимирівна, я Вам пояснив, що перемогти ворога, захистити нашу країну, не допустити війни і масових жертв – можна і це реально, навіть якщо ворог має сильнішу армію і сильнішу економіку. Пояснив, як це треба робити. Майдан це довів, скинувши владу Януковича, який здавався сильним і мав потужні ресурси, який думав, що правитиме вічно. Де він зараз? І де зараз його сила?

Перекоаний, така ж сама доля чекає і Путіна, якого зараз усі бояться і з яким продовжують загравати навіть сильні держави. Значить, Україна і її Майдан повинні допомогти світу і це зло викорінити, заради спокою на планеті – напевно, така наша Місія і маємо бути гідними цієї високої Місії!

Юлія Володимирівна, відкиньте свої партійні інтереси, власні президентські плани, особисту симпатію до нинішніх керівників держави – все це зараз другорядне й неважливе, повірте. Треба діяти негайно і Ви неодноразово доводили, що діяти вмієте.

Хто замість Турчинова? Хто зможе одразу включитися в роботу, швидко провести необхідні кадрові зміни, чітко визначити завдання і бути на цей складний період дієвим Верховним головнокомандувачем? Я зможу! Довірьте Рада – з першого ж дня працюватиму чесно, надійно, прозоро і ефективно. Я Вам сказав, що в разі призначення на цей пост у Раді, як зараз Турчинов, не сидітиму, нехай засідання ведуть віце-спікери, моє місце – бункер і організація оборони країни. Маєте іншу сильну і чесну людину на пост Верховного головнокомандувача? Пропонуйте негайно! Обере таку людину Рада – як депутат я її підтримаю і як офіцер підставлю своє плече.

Юлія Володимирівна, Ви – голова правлячої партії. Ви маєте реальні важелі для зміни ситуації. На Вас зараз велика відповідальність. Як ніколи раніше. Ви сильна людина – одважтеся і прийміть рішення, які я Вам пропоную.

Для цього дайте команду своїм однопартійцям, нині керівникам парламенту, Уряду і держави: негайно скликати Раду і прийняти вкрай необхідні кадрові рішення. Необхідні для захисту країни!

Юлія Володимирівна, сьогоднішній день і сьогоднішній Ваш виступ у Савіка Шустера – це момент істини.

Якщо дослухаєтеся і займете вірну державницьку позицію, я Ваш союзник і можете покластися на мене повною мірою. Разом ми ворога зупинимо, не сумнівайтеся в тому!

А якщо ні, якщо триматимете недієздатного Турчинова й далі на посту... Тоді скажу прямо: країну зливає не Турчинов – тоді це робите Ви. Особисто. І тоді своє слово має сказати народ. Тоді як народ вирішить – так і буде...

<http://blogs.pravda.com.ua/authors/grytsenko/532c0d358cfdc/>

Телебачення і радіомовлення

Верховна Рада ухвалила декларацію про боротьбу за звільнення України

ICTV, Факти

Олена ФРОЛЯК, ведуча: Сьогодні Верховна рада ухвалила декларацію про боротьбу за звільнення України. Там сказано: вперше після 2-ї світової війни загальновизнані кордони Європи цинічно перемальовує країна, яка за міжнародними угодами гарантувала територіальну цілісність держави. Сьогодні ж парламент гарантував дотримання прав кримськотатарського народу в складі України. Також Київ збирається переглянути тарифи для Криму на житлово-комунальні послуги. Це буде спеціальний режим. Депутати сподіваються, з наступного тижня отримати і режим повного сприяння для виведення військ та озброєння з окупованих територій. Поки відповідні пропозиції Росії принизливі, тому Україна сподівається на підтримку міжнародного співтовариства.

Василь САФ'ЯНЮК, кореспондент: Через два дні після псевдо-приєднання Криму до Росії депутати таки вирішили рятувати півострів та українців, які там проживають. Верховна Рада ухвалила декларацію про боротьбу за звільнення України та у першому читанні розглянула закон про захист наших громадян, які проживають на окупованих територіях. У декларації український парламент просить світ не визнавати самопроголошеної Республіки Крим та анексії півострова Росією. Документ знову не підтримали комуністи, за що отримали хвилю критики. А от дії деяких «регіоналів», які відкрито підтримують розкол України, у цей складний час варто розглядати вже правоохоронним органам, переконані в УДАРі.

Ірина ГЕРАЩЕНКО, народний депутат України, фракція УДАР: «Ми вимагаємо від Генеральної прокуратури України порушити справу за державну зраду і сепаратизм від тих народних депутатів України, які ці 2 дні ганьблять звання народних депутатів України, на всіх каналах Росії скачуть, пляшуть, кричать "Росія" і святкують якусь перемогу, в сесійній залі вони вже не з'являються 2 місяці. Прізвища їх всім відомі - Царьов, Колесніченко, Янукович молодший».

Василь САФ'ЯНЮК, кореспондент: Та все ж 29 «регіоналів» таки голосували разом із коаліцією і за декларацію, і за визнання кримськотатарського народу корінним на півострові.

Петро ПОРОШЕНКО, народний депутат України, позафракційний: "Нарешті Україна має віддати борг кримським татарам і не на словах, а реальними діями гарантувати збереження та розвиток етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності кримськотатарського народу. Як корінного народу на території України".

Ганна ГЕРМАН, народний депутат України, фракція Партії регіонів: "Шкода тільки, що ми не зробили це 3 тижні тому. А ще більше шкода, що ми не зробили це 3 роки тому. І треба щоб було щоб Крим окупований був, щоб ми взялися за ці закони. Але краще пізно ніж ніколи".

Мустафа ДЖЕМІЛЄВ, народний депутат України, фракція ВО "Батьківщина": "Забезпечення прав корінного кримськотатарського народу, батьківщина якого є Крим, за міжнародним правом, крім іншого, дасть нашій державі додатковий правові важелі впливу на міжнародній арені на агресора".

Василь САФ'ЯНЮК, кореспондент: Значно більше дискусій викликав закон про допомогу нашим громадянам на окупованих територіях України. Із трьох документів за основу взяли проект Сергія Соболева. Він базується на законі розробленому в Грузії і пройшов висновки Венеційської комісії.

Сергій СОБОЛЄВ, в.о голови фракції ВО "Батьківщина": «Ми не обмежуємо права громадян, які вийшли з українського громадянства, а ми навпаки встановлюємо права громадян, які залишилися громадянами України не дивлячись на той тиск, ті зачистки, які почалися на території АР Крим».

Василь САФ'ЯНЮК, кореспондент: Окрім визнання Криму територією України, на якій діють наші закони, депутати запровадили і відповідальність за співпрацю з окупантами та колабораціонізм. Та головне – Крим був, є і буде українським – наголошує спікер.

Олександр ТУРЧИНОВ, Голова Верховної Ради України: "Цей закон, як Верховна рада, як і український народ, як весь цивілізований світ анексію не визнають. І саме тому анексія – це приєднання, хто не знає, незаконне приєднання до іншої країни, території суверенної держави. Тому не визнаючи анексію ми визнаємо ці території тимчасово окупованими".

Василь САФ'ЯНЮК, кореспондент: Щоправда цей закон ухвалили лише у першому читанні, його ретельно доопрацюють і розглянуть вже наступного тижня.

Госдума России большинством голосов ратифицировала договор о принятии Крыма и Севастополя в состав Федерации *Интер, Подробности*

Ведущая: Госдума России большинством голосов ратифицировала договор о принятии Крыма и Севастополя в состав Федерации. И сегодня же на полуострове начали выдавать российские паспорта. Одним из первых документ получил Сергей Аксенов. Вот фотографию, которую самопровозглашенный Премьер-министр Крыма разместил в интернете. Сложной остается ситуация в воинскими частями. По информации главы медиацентра Минобороны Украины в Крыму Владислава Селезнева, 1,5 часа назад группа вооруженных людей начала штурм корабля Тернополь в Севастопольской бухте. В 7 часов вечера мичман "Тернополя" Алексей Кирилов заявил – мой корабль захвачен. Больше ничего сказать не могу. И сегодня же госпогранслужба Украины начала выводить свои подразделения на территорию материка. Пограничники признают – они больше не могут выполнять свои задачи на Азово-Черноморском направлении. И передислоцируют силы из Крыма в соседние Херсонскую и Николаевскую области. На полуострове сейчас работает наш корреспондент Вениамин Трубочёв. Он с нами на прямой связи. Вениамин, расскажите, что известно о ситуации с воинскими частями? Были ли новые попытки захватов?

Вениамин ТРУБАЧЁВ, корреспондент: Сейчас, Анастасия, вот попытки захвата немножко отошли на второй план. Сейчас вот главная информация, которую все обсуждают, - это то, что представители Черноморского флота Российской Федерации, сегодня были направлены их представители в украинские воинские части по всему полуострову, и фактически нашим офицерам выдвинули ультиматум, и три предложения. Первое – это перейти служить в ряды вооруженных сил Российской Федерации. Второй вариант – это уволиться. И третий – покинуть территорию Крыма и продолжить уже службу на территории материковой части Украины. Вот такие переговоры велись с военнослужащими в воинских частях, расположенных в Перевальном, Евпатории, Севастополе, Феодосии и других воинских частях.

Вот это предложение в ультимативной форме. Украинские военные на него должны ответить до завтрашнего вечера. Об этом нам сказала одна из жен украинских военнослужащих. Предлагаю послушать прямую речь.

Жена военнослужащего: "Некоторые люди увольняются. Ну как – пишут рапорта и уезжают на Украину. Но не знаю что с ними там будет, кем их будут считать. Другие все ждут. Но ждут до 21 числа. Далее дала российское и крымское правительство время".

Вениамин ТРУБАЧЁВ, корреспондент: Ну во многих украинских воинских частях решили с ответов не ждать. Вот сегодня пришла информация, что в Новоозерном, там расположена Южная военно-морская база ВМС Украины. Так вот сегодня там состоялось построение в 12 часов на плацу. И было объявлено, что кто хочет перейти служить в составе вооруженных сил российской Федерации, должен остаться на плацу. А кто с этим не согласен, - должны покинуть территорию воинской части. Так вот весь личный состав воинской части покинул территорию этого военного городка. И таким образом остался верен присяге, данной украинскому народу. И сейчас вот наши офицеры ждут решения и директив по поводу как действовать дальше. Анастасия.

Ведущая: Коллега, сегодня у нас появилась информация, что в Крыму начали массово выдавать российские паспорта. Мы видели фотографию Сергея Аксенова уже с новым паспортом. Что вам известно? Многие ли жители полуострова, кроме Сергея Аксенова, пришли за новыми документами?

Вениамин ТРУБАЧЁВ, корреспондент: Паспорта действительно начали выдавать. Но вот не в таком массовом порядке. Сейчас больше такие бюрократические процедуры. Например, в Севастополе открылись во многих госучреждениях непризнанной республики Крым открылись таки вот специальные окошки, в которых можно сдать документы. Там висят списки необходимых документов. Для того, чтобы получить российский паспорт, выстраивается очередь. Это речь идет о десятках людей. И вот вся эта процедура будет стоить приблизительно 200 рублей. Это в пересчете где-то приблизительно 50 гривен. И вот что сказала одна из девушек, которая пришла вот получать, оформлять российский паспорт.

Девушка: "У нас есть родственники и в Украине, и в том числе на западной Украине. Они по-другому к этому относятся. Но мы с ними стараемся не поднимать просто политических этих вопросов, дабы не вступать в конфликт. Потому что родственные связи есть родственные связи".

Вениамин ТРУБАЧЁВ, корреспондент: Остаются проблемы на полуострове и с тем, чтобы снять деньги со счетов. Так вот многие отделения банков не работают. В банкоматах нет денег. Довольно затруднительно рассчитаться в кафе или ресторане кредитной карточкой. И вот сегодня в некоторых магазинах начали уже принимать наряду с украинскими гривнами и российские рубли. Вот мы пообщались с некоторыми продавцами. И вот что на сказали.

Продавец: "Рубли уже можно принимать. Вот, пожалуйста, вчера расплачивались мальчики рублями. Вот, пожалуйста, это ваши рубли. Не поддельные абсолютно. Можно расплачиваться рублями".

Вениамин ТРУБАЧЁВ, корреспондент: Ну конечно стоит отметить, что это все-таки частные случаи. На большей части, во всех практически магазинах все-таки основная валюта остается – это украинская гривна. Анастасия.

Ведущая. Спасибо, коллега за информацию. Это был наш корреспондент Вениамин Трубачёв. Он рассказал о том, как проходит сегодняшний день на крымском полуострове.

Декларацію про боротьбу за звільнення України підтримала Верховна Рада ТВі, Сьогодні

Тетяна БУДЬ, ведуча: Декларація про боротьбу за звільнення України підтримала Верховна Рада. «За» проголосували 274 депутати. Із них лише 29 від регіоналів, комуністи за український Крим не дали жодного голосу.

Віталій ПІВОВАР, ведучий: У декларації міжнародну спільну просять утриматися від визнання так званої республіки Крим, анексії Криму і міста Севастополя Росією. Подробиці питаємо в Уляни Дручкової, Уляно добрий вечір. От питання - що депутати хотіли сказати цим рішенням, що воно дає?

Уляна ДРУЧКОВА, кореспондент: Доброго вечора Віталію, Таню. У цій декларації йдеться про те. Що нині Росія цинічно перемальовує кордони країни, кордони країни мали незалежну територіальну цілісність якої мала б гарантувати. В зв'язку з цим депутати звертаються до всієї міжнародної спільноти із вимогою не визнавати так звану кримську республіку. І не визнавати її приєднання до Росії, а також депутати у цій декларації наголошують на тому, що Крим був є і залишається у складі України і за нього Україна готова боротися. Нинішнє ж позачергове засідання розпочалося рівно вчасно, рівно о 10-й. в залі зареєструвалося 232 народні депутати, решта ще добігала. Розпочали вже традиційно по виступу на кожну францію. В більшості говорили про Крим. Ударівці відразу вимагають надати нашим військовим на півострові статус учасників бойових дій і взнати Крим окупованою територією. Своїх колег зі "Свободи" за інцидент на НТКУ представники "Удару" засуджують, але справедливості ради вимагають розслідувати факти цензури на «Першому національному». Не оминають увагою і своїх колег, сепаратистів із рядів регіоналів. У парламентарів вимагають негайно позбавити їх мандатів, а від генеральної прокуратури розпочати кримінальні провадження за співпрацю з окупантами. Регіонали реагують миттєво. Кращий захист - напад.

Ірина ГОРІНА, народний депутат, фракція Партія Регіонів: «Население, 60+ хотят в Россию, и это наша проблема. И мы ходим и объясняем, средний возраст хочет русский язык государственным, и хочет федерализацию и независимость региона».

Микола ТОМЕНКО, народний депутат, фракція Партія Регіонів: «Знайдіть мені ч тих живих українців, які вимагають від вас федералізму? Я бачив громадян Росії які вимагали від мене федералізму. Я бачив ФСБшників які бігали і стріляли чи палили наші прапори і вимагали від нас від Харківської, Донецької області від України. та зустріньтеся з вчителями, зайдіть в Харківський університет. Вони вам скажуть - який федералізм вбіса? Яка харківська область чи луганська просяться до Росії? Стримуйте себе хоч у цьому в цих виступах»

Уляна ДРУЧКОВА, кореспондент: На своє місце в сесійній залі депутатка Горіна поверталася під вигуки «вбивці». Тим часом комуністи згадали про біблійні заповіді, і зайняли свою вже традиційну позицію - всіх критикуємо, але ні за що не вголосуємо.

Адам МАРТИНЮК. Народний депутат, фракція Компартія України: « В черговий котрий раз пояснюю, принципову п позиції нашої фракції. З приводу звинувачень більшості коаліції, чому комуністи не допомагають їм працювати. У вас є 260, не судить да не судимі будете».

Олег ЛЯШКО, народний депутат, позафракційний: « Чому в Криму російські окупанти , та тому що ваш Янукович звернувся з вимогою до путіна ввести війська. От чого окупанти в Україні. Та тому що ваша Партія Регіонів за повідомленням мера Херсона сьогодні в Херсонській області ініціює референдум по прообразу Криму. Тому я вимагаю вкотре заборони Партії регіонів і комуністичної партії».

Уляна ДРУЧКОВА, кореспондент: Пізніше депутати фракції "Батьківщина" В'ячеслав Кириленко додає - законопроект про заборону Партії Регіонів та компартії вже зареєстрований у Парламенті, але регіоналів такі прогнози мало хвилюють. За документ який можуть зберегти цілісність країни, голоси вони не віддають. Вчорашнє рішення РНБО про запровадження візового режиму з Росією та розірвання стосунків із СНД критикують. Мовляв Україні треба сідати за стіл переговорів із Росією. Правда як це робити, коли сусід відмовляється. При цьому відбирає частину території регіонали не уточнюють

Юрій МІРОШНИЧЕНКО, народний депутат. Фракція Партія Регіонів: « Такі кроки нам не допоможуть, тому що ми обмежуємо собі з одного боку дипломатичне спілкування через СНД, а з іншого боку ми не можемо ми таким чином віддаляємося від шляху дипломатичних переговорів».

Уляна ДРУЧКОВА, кореспондент: Вслід за декларацію про боротьбу за звільнення України, депутати практично такою ж кількістю голосів гарантували дотримання прав кримськотатарського народу у складі України. цей народ парламентарі назвали корінним в Криму. Визнали меджліс та виконавчий орган кулутаю. На останок нинішнього дня ще один документ - про забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово окупованій території України, якою пропонують визначити Крим. Нині законопроект прийняли за основу, за 4 дні депутати божаться його доопрацювати, і вже у віт ворок остаточно ухвалити

Сергій СОБОЛЄВ, народний депутат, фракція "Батьківщина": « Ці громадяни будуть мати всі ті самі права, які мають громадяни України на території України. це стосується пенсій, це стосується заробітних плат, це стосується соціальної допомоги. Друге, це фактично захист права власності тих приватних осіб, кампаній, державної власності, яка знаходиться на окупованій тимчасово території. Ніякої блокади не буде, але буде спеціальний режим тарифів для автономної республіки Крим».

Уляна ДРУЧКОВА, кореспондент: На цьому питання порядку денного закінчилися, депутати розходяться а представники "Батьківщини" йдуть до Парламентського конференц-залу, на зустріч із Юлією Тимошенко. На підборах але без коси. депутати вітають лідера своєї партії бурхливими оплесками. Про що говорила сама Тимошенко не розповідає. На столі залишає подаровані їй білі троянди, та йде через чорний хід. Не багатослівні і депутати, проте підтверджують, у Президенти Тимошенко таки йде.

Олександра КУЖЕЛЬ, народний депутат, фракція ВО "Батьківщина": «Обсуждать выборы президента мы даже не собирались, потому что у нас Юлия Владимировна выдвинута кандидатом в президенты, если вы помните. В какой части она говорила за выборы? Она сказала - если кто-то рассчитывает что я на выборах открещусь от Турчинова и Яценюка и скажу а я белая пушистая иду отдельно, а они несут за все ответственность, то этого не будет. Я беру ту же полноту ответственности»

Уляна ДРУЧКОВА, кореспондент: Таким коротким був нинішній робочий день у Парламенті. Знову зібратися в сесійній залі депутати мають аж у вівторок о 10 годині ранку.

Экстренное заседание Совбеза ООН

ТРК "Украина", События

Евгений МИХИН, ведущий: Один против всех и все против одного – в такой ситуации оказался представитель России на экстренном заседании Совбеза ООН. Чем упрекали посланника Кремля и какие аргументы звучали в ответ, смотрите далее.

Алла ЛЕВИЦКАЯ, корреспондент: Экстренное заседание Совбеза ООН прошло в атмосфере отчуждения. Речь российского посланника об историческом воссоединении России и Крыма не убедила ни одного участника. Даже осторожный Китай, который обычно поддерживает Россию, в данном вопросе выступил за суверенитет Украины.

Лю ЦЗЕИ, посланник Китая в ООН: «Больше не должно быть действий, усиливающих противостояние. Международные институты должны изыскивать возможность помочь Украине достичь экономического и финансового процветания, а крымский вопрос нужно решать в рамках закона».

Алла ЛЕВИЦКАЯ, корреспондент: Соединенные Штаты эмоций не сдерживали и откровенно назвали аннексию Крыма самозахватом.

Саманта ПАУЭР, председатель США в ООН: «Россия решила перекроить границы, но она не может перекроить факты. США не признают ни вооруженное вмешательство, ни присвоение Крыма. И мы готовы пойти на дальнейшие шаги, если Россия продолжит путь агрессии и провокаций».

Алла ЛЕВИЦКАЯ, корреспондент: В ответ на это представитель России возвращается к старым аргументам – об опасных националистах.

Виталий ЧУРКИН, представитель России в ООН: «В западных столицах, похоже, не испытывают никакого дискомфорта, делая ставку на людей, не готовых выслушивать мнение

всего украинского народа и полностью подконтрольных руководству ультрарадикальной националистической организации «Правый сектор» - антироссийской, антисемитской и ксенофобской».

Алла ЛЕВИЦКАЯ, корреспондент: Уладить геополитический спор между Киевом и Москвой попытается Генеральный секретарь ООН Пан Ге Мун. Сегодня он встречается в Москве с Президентом России Владимиром Путиным, а завтра прибудет в Киев.

Ратифікацію договору між Росією та Кримом одноголосно ухвалили депутати Держдуми на позачерговому пленарному засіданні *Перший діловий, Новини*

Анастасія МАРЧЕНКО, ведуча: Ратифікацію договору між Росією та Кримом одноголосно ухвалили депутати Держдуми на позачерговому пленарному засіданні. Документ передбачає включення Криму та Севастополя до складу Росії. Також парламентарі підтримали закон про створення двох нових суб'єктів.

Сергій НАРИШКІН, спікер Державної Думи РФ: «Устанавливается переходный период до 1 января 2015 года. Законы и нормативные акты Российской Федерации действуют на территории двух новых субъектов Российской Федерации, начиная с 18 марта. Государственные языки – русский, украинский и крымско-татарский. С 18 марта все граждане Украины и лица без гражданства, постоянно проживающие на территории Крыма и Севастополя, признаны гражданами России».

Меркель хоче, щоб уряд Яценюка представляв всю Україну *Радіо Німецька хвиля*

Застереження щодо складу українського перехідного уряду висловила Києву канцлерка ФРН Ангела Меркель.

Німецька канцлерка Ангела Меркель вважає за необхідне, щоб перехідний уряд в Україні представляв усіх українців. Про це вона сказала напередодні підписання ЄС із Києвом угоди про асоціацію. "Дуже важливо, щоб український уряд був єдиним для всіх українців та українців, байдуже, якої національності та місця проживання", - заявила Ангела Меркель у четвер, 20 березня, перед самітом ЄС у Брюсселі. Про це, за словами німецької канцлерки, вона розмовлятиме із керівником уряду Арсенієм Яценюком у п'ятницю.

У Брюсселі Європейський Союз підпише політичну частину угоди про асоціацію з Україною, "за побажанням української сторони", повідомила Меркель. Крім того, канцлерка закликала надати Україні швидку фінансову допомогу, щоб вибори 25 травня відбулися в спокійній обстановці.

Де схід?

За інформацією агентства Reuters, вимога щодо змін в українському уряді є сигналом, що ЄС збирається не лише посилити санкції проти Росії, але й буде жорсткіше вимагати від України реалізації зроблених обіцянок. На Заході дедалі гучніше критикують те, що в українському "уряді національної єдності" майже немає представників сходу та півдня України.

Присутність в українському уряді праворадикальної партії "Свобода" дедалі частіше стає предметом критики. Зокрема, цю тему піднімають депутати від лівої опозиції у Бундестазі. Німецьким урядовцям під час парламентських дебатів у четвер довелося виправдовуватися перед опозицією за надання підтримки владі країни, де представлена, зокрема, праворадикальна партія "Свобода". Ліві у Німеччині, третя за популярністю політична сила, називає "свободівців" "фашистами". "Олегу Тягнибоку я б не дав жодного центу", - заявив один з лідерів Лівих Грегор Гізі.

Напередодні широкого резонансу у німецьких ЗМІ набув інцидент за участі депутатів Верховної Ради від "Свободи", які здійснили хуліганський напад на голову національної

телерадіокомпанії України. Погрожуючи керівнику фізичною розправою, праворадикали змушували його написати заяву про відставку.

Позиція Словаччини щодо газу для України недружня *Радіо Свобода, Ваша Свобода*

Гості «Вашої Свободи»: Олександр Тодійчук, президент Київського міжнародного енергетичного клубу; Олександр Нарбут, експерт з енергетичних питань.

Тетяна Ярмошук: «Чорноморнафтогаз», шельф Чорного моря. Якщо Україна це втрачає, наскільки це вагомі втрати для українського енергоринку?

Олександр Тодійчук: Якщо говорити про сьогоднішній день, то це не відчутні втрати. Тому що «Чорноморнафтогаз» видобував всього-на-всього навіть менше ніж два мільярди кубічних метрів газу при загальному видобутку близько 22. Тобто це менше 10%. І по своїх можливостях він задовольняв потреби споживачів, малих споживачів, пересічних кримчан. А промисловість на півночі Криму отримувала газ із континенту. Отже, зміни відчутної у газопостачанні у цьому році, наступному ми не отримаємо.

Але коли говорити про перспективу, про ті кошти, які закладені у розвиток і в майбутнє, є перспектива і шельфу Чорного моря, були зроблені облаштування нових родовищ, але ми ще газу не отримали, так звані «вишки Бойка», за які ми дорогою ціною заплатили, і вони теж залишаються поза межами. Отже, ми втрачаємо великі кошти, які були вкладені у перспективу. Газовий баланс сьогодні-завтра значно від цього не зміниться.

Олександр Нарбут: Ще є одна важлива обставина, тому що ми повинні розуміти, що в нас дуже малі можливості диверсифікувати постачання природного газу. Одна з можливостей була до цього. Це постачання з Каспійського басейну, якщо би ми мали можливість зробити перемичку між Кавказом, грузинським узбережжям. Могли би зробити перемичку і мати можливість постачати газ з цього напрямку. Якщо Крим буде заблокований, то ми цю можливість також втрачаємо.

– На вашу думку, панове, чи змінить ця ситуація якусь розстановку на енергетичному ринку в Європі? І чи можливо це зробити зараз фізично? Йдеться про російський газ і його постачання до Європи.

Олександр Нарбут: Ми маємо зараз дуже поганий стан з залишками газу у підземних газових сховищах. Я так точно не скажу до тисячі кубометрів. Але я рахував, що десь 10 квітня в нас вже не буде ніякого активного залишку газу. Буде буферний газ. Таким чином піднімати його не можна ні за яких обставин. І можливість буде дуже обмежена, тому що підйом буде не такий, як активного газу і швидкий. Ну, і піднімати його не можна.

І маючи на увазі ще й іншу сторону. Зараз розрахунки йдуть дуже повільно за російський газ. Ми не платимо «Газпром» за ці поставки, які були зроблені у лютому, і не зможемо зразу ж розрахуватися за постачання в березні. І «Газпром», до діючого контракту, має можливість припинити постачання, запропонувати перевести нас на передоплату. Ми не зможемо це зробити, або зможемо в обмеженій кількості. І ми можемо залишитися у стані, коли у сховищах нуль і на вході газу нуль.

І це буде такий режим, який ми вже бачили у січні 2009 року. І «Газпром» буде подавати газ для транзиту, але так може статися, що ця кількість також буде обмежена, і функціонування нашої системи може бути у зовсім інших режимах, не весь цей газ буде потрапляти до споживачів Європи.

Це буде технічна проблема. Не те, що ми будемо забрати з труби, а це буде технічна проблема. Тому що технічна можливість транспортувати є, коли є великий потік, тоді ми забезпечуємо і власних споживачів. Якщо потік зменшується, то нам треба відключати багато.

– Власне, тиски падають.

Але чи можливо чисто технологічно повернути українську ГТС у реверс, якщо через Словаччину можна досить багато пропустити, то чи можливо це просто технічно?

Олександр Тодійчук: Технічно можливо. І ми це бачили у 2009 році. У 2009 році, коли було бажання заморозити з боку «Газпрому» і Кремля схід України, була призупинена прокачка і при мінусових температурах досить значних. Тоді завдяки і винахідливості, скажемо, тому що регламентом таких режимів не було передбачено, вдалося качати газ з західних підземних сховищ на схід. Тобто цей реверс працював.

Олександр Нарбут: Але тоді був газ у сховищах.

Олександр Тодійчук: Так.

Олександр Нарбут: Тобто дуже відмінна ситуація від ситуації сьогоднішньої. Газу не буде у сховищах, тому не буде чого піднімати. І у нас може бути розрахунок тільки на реверс з Європи, як Ви і спитали. І тут у нас можливості на цей час, на жаль, дуже обмежені. Тому що команда, яка працювала до того, скажемо прямо, блокували ці реверсні поставки.

– Відмовився Ставицький від підписання угоди.

Олександр Нарбут: Та й угоди не було. Я скажу так, тому що дуже багато спекуляцій. І навіть єврокомісар, пан Еттінгер каже, що буде угода підписана, може, до кінця квітня. Та я Вам покажу, як це називається. Це меморандум про взаєморозуміння. Ніяка це не угода. Це пам'ятка, що повинні зробити сторони, щоб досягти певного результату.

Більше того, я кажу, що цей дуже цікавий папір складений так, що це може відбутися у цьому році, а може і не відбутися у цьому році. Така позиція вже сформована на словацькому боці. І якщо ми маємо міністра Продана, який не розуміє цю проблематику або не достатньо... Працював же міністром. Я вважаю, що коли він став міністром, то, мабуть, не знав про можливість реверсних потоків. Він чув про це, але як це технічно працює, які є можливості, яка потужність цих можливостей, скажемо, по угорському напрямку або по польському напрямку, наскільки я знаю, він не дуже це знав.

І сьогоднішнє спілкування, вчорашнє з паном Еттінгером могло би привести до активізації цієї праці.

– Тобто за підсумками вчорашнього візиту, якогось поступу не було?

Олександр Нарбут: Того, який ми повинні були би досягти у цій ситуації... Ми повинні розуміти, що у нас залишилося 10 днів до того, що я Вам так яскраво описав, тобто коли ми будемо платити за газ до 7 квітня, і до 7 квітня, може, у нас ще якийсь залишок газу ще буде, а після 7-го не буде. Тобто ми виходимо на такий період, коли за два тижні ми можемо залишитися сам на сам з власними видобутком. І все.

– Пан Нарбут малює дуже песимістичну картинку. Чи погоджуєтеся Ви з ним, пане Тодійчук?

Олександр Нарбут: Це загрози. Я кажу про загрози.

Олександр Тодійчук: В якісь частині так.

Перше. Навіть не в технічному питанні, а навіть у фінансовому, що для нас сьогодні ще більш життєво важливо, Україна мала можливість закачувати до кінця цього місяця найдешевший за останній час газ. Чому ми цього не робили? Я звертався і через пресу, за допомогою і ваших колег. Чому цього не робили? Я цього не розумію. Це якогось рівня навіть назвав би саботажем.

Розраховуватися – так і інакше у нас є борги. І ці борги ми повинні віддавати. І що три мільярди віддавати, що п'ять мільярдів – ми будемо сидати за круглий стіл і домовлятися. Але можливості заповнити, скажемо умовно, за 270 доларів, скільки можливо ми могли би закачувати у підземні сховища, щоб не допускати того, про що сказав пан Нарбут, а з іншого боку, максимально використовувати цей найбільш дешевий газ. Тому що іншого варіанту у нас такого не буде.

І друге питання. Те, що стосується (я теж погоджуюся) Словащини, то це вже ми майже два роки чуємо, ту ж саму пісню. Зараз є багато звернень – Будапештський меморандум по захисту інтересів України. І що? Це меморандум. Дійсно, це наміри. Але це не закон. Це не контракти і так далі.

Інше питання. Коли був 2009 рік, то Чехія розвернула свої труби у бік Словаччини за одну ніч. Така сама картина, ті ж самі трубопроводи.

Олександр Нарбут: І це справжня європейська солідарність була продемонстрована у той час. Чи демонструє сьогодні Словаччина таку солідарність, таку готовність працювати і підтримати Україну?

Олександр Тодійчук: Словаччина має цілий ряд поступок з боку «Газпрому». «Газпром» свідомо йде їй на поступки, щоб блокувати Україну.

Я думаю, що не краща політика і нашої влади, і міністерства. Навіщо їхати у той Брюссель? Поїдьте у Братиславу, візьміть з собою декілька інженерів, інженерів з українського боку, інженерів з чеського і словацького та якогось інженера німця чи з Бельгії, який був би нейтральним і казав би, чи це правда, чи ні. Я Вас запевняю, що можна домовитися про таке, що за два тижні технічно можна розвернути трубу.

Але ще інше. Навіть за умови, що ми реалізуємо цей проект до кінця року і будемо брати зі спотового ринку газ, він буде знову найдорожчий. Спотовий ринок нам треба використовувати влітку, коли найменші ціни. Вони бувають в районі 300 доларів.

Олександр Нарбут: Так. Весна-літо.

Олександр Тодійчук: Травень, червень. Коли опалювальний сезон у Європі, він зразу. І навіть бувають такі періоди, коли газ на спотовому ринку дорожчий, ніж російський. Бувають такі короткі періоди.

Тому не бачу дійсно того, що називається «енергетичною безпекою», «енергетичною стратегією», змін ніяких не відбувається ні в самій конструкції і міністерства, і НАК «Нафтогазу», і в підході, щоб люди прийшли, які відповідально до цього ставляться. Зараз всі чогось чекають. Чого? Гірших часів, якогось колапсу, про що вже було сьогодні сказано. Тому просто незрозуміло.

Я думаю, що мали б якось і влада, і парламент, і керівництво нашого уряду заслухати на якомусь закритому засіданні, може, зразу ж на РНБО, чому... Я не кажу про умови задачі «Чорноморнафтогазу» росіянам. Тобто, як казали у класиці, «на тарілочці з блакитним обідком». Тобто ніхто нічого не старався врятувати, розуміючи, яка є тенденція.

Тому зараз прийшов час. Я думаю, що ці військові справи (дай, Боже!) потрошку урівноважаться, заспокоїться. Але енергетична безпека йде, мабуть, на другому місці і не менш важлива, аніж військова справа.

Олександр Нарбут: Енергетична загроза, енергетична безпека зараз не менш важлива, ніж військова або інші загрози. Тому що тут ще треба пам'ятати, що, крім газу, ми маємо певну позицію Росії щодо постачання ТВЕЛів. І ми можемо лишитися сам на сам, тобто у ситуації, коли буде падати виробництво електроенергії і не буде газу.

– Україна так і не знайшла альтернативи ТВЕЛам, правильно?

Олександр Нарбут: Так.

Що стосується позиції Словаччини, то я хочу загострити, що позиція, з моєї точки зору, недружня. Тому що той приклад, який наводив Олександр Сергійович, це була дружба і солідарна позиція Чехії, яка спрацювала так, що Словаччина була забезпечена реверсним потоком дуже швидко.

Що стосується Словаччини, то є у мене дуже цікава цитата офіційної позиції. Це прем'єр-міністр, найбільш вірогідний зараз кандидат у президенти Словаччини, пан Фіцу. Що він каже? «З однієї сторони, ми вітаємо європейську перспективу України в ЄС, пропонуючи підписати угоду про асоціацію, але, з іншого боку, це не означає, що ми будемо сплачувати з наших гаманців та держбюджету вирішення і її, України, фінансових проблем».

Ніхто ж не каже, щоб хтось наші проблеми якісь фінансові вирішував. Ми відповідально ставимося до всіх кредитних угод. Якщо якась допомога може бути кредитами, то за це гроші віддаються.

Але що стосується цієї хитрої фрази, то я її розшифрую. Тобто Словаччина каже, що для того, щоб запрацював реверс, ми повинні зробити певну таку перемичку. А я питаю: скільки?

300 метрів. Це смішно! Олександр Сергійович працював в інфраструктурі дуже багато, він Вам...

Олександр Тодійчук: Три дні роботи.

Олександр Нарбут: Це сховатися.

– Перемичку – це йдеться про якусь гілку газову?

Олександр Нарбут: Трубу. Тобто покласти відвід. Олександр Сергійович працював у цьому і знає. По-перше, що ми маємо на словацькому напрямку стільки труб, що класти ще одну, то це, скажемо так іронічно,...

– Коли була ця заява, про цей шматок магістралі?

Олександр Нарбут: Це не заява. Це технічна позиція словацької сторони.

– Тобто це фахівці так говорять?

Олександр Нарбут: Ні, це вони ховаються за таке технічне якби рішення. Тому що там є чотири великі магістральні газопроводи, які не завантажені. Один з яких може працювати у реверсному режимі хоч завтра. Не два тижні, а хоч завтра він може працювати у реверсному режимі, в обсязі, давати 8-10 мільярдів по річних поставках. А нам тут пропонують, що може бути...

– Тобто це надумана причина, так?

Олександр Нарбут: ...восени, у жовтні, 8 мільйонів за добу. Це не ті об'єми, які нам потрібні, щоб замінити російський газ. І не така солідарність нам потрібна.

І я солідарний з паном Тодійчуком, тобто, коли він каже, що не тільки саботаж, некомпетентність, недостатня фаховість, недостає розуміння тих загроз, які стоять в енергетичній сфері. Якщо ми будемо брати і ставити на посади людей з минулого, то ми будемо мати таку ж ситуацію або гіршу, як у минулому.

– Тобто, чи можна говорити, що у випадку зі Словаччиною це далі йде вплив «Газпрому», власне, і контракт з компанією ENI?

Олександр Нарбут: Я скажу так. Хай розбираються з цими питаннями в ЄС, чий вплив є, який вплив є. Там є певні органи, які вивчають питання антиконкурентних дій компанії «Газпром». Ця справа вже тягнеться другий рік – кінця та краю ми не бачимо і результатів також не бачимо. Зважаючи на те, що єврокомісар Еттінгер вже казав, що вже скоро, а у них є ж і єврокомісар з конкуренції, то ні той, ні інший не зробили того, що обіцяли. Тобто ми не бачимо результатів, і ми не бачимо реального впливу протидії цьому антиконкурентному впливу «Газпрому» на європейському ринку.

– Маємо запитання радіослухача.

Слухачка: Ви кажете все правильно. Але за діями стоять люди. Певні люди. Отже, хтось ставив продана, хтось ставив цю владу. Правильно? І пані Тимошенко. Отже, поки вся ця газова мафія не буде відсторонена і від влади, і від газової труби, ніяких реформ, нічого не буде.

Тим більше, що у нас немає лічильників. Ми, населення, переплачуємо в десятки разів за опалення. Ніхто не контролює цей газ, ні його якість, ні кількість. Отже, треба знову збирати черговий Майдан!

Олександр Нарбут: Пані слухачко, підтримуємо Вашу точку зору і вважаємо, що ця влада неадекватна у своєму розумінні тих вимог, які поставило суспільство перед нею. Вони не розуміють ці вимоги, вони не розуміють ці ризики. Вони дивляться на цю владу як можливість власного наступного збагачення і збільшення впливів на фінансові потоки, на економічний сектор держави.

Я вважаю, що Ви маєте рацію, коли кажете, що суспільство повинне пред'явити чіткі і зрозумілі вимоги. І я вважаю, що ті люди, які вже працювали на цих посадах, за яких були підписані загальновідомі контракти 2000-х років, не повинні бути ні на яких посадах, навіть як радники не повинні бути, тому що ці поради нікому не потрібні! Вони мають зовсім інший зміст.

– Ні для кого не секрет, що впродовж багатьох років газ для Росії є елементом не тільки економічного, але і політичного тиску не тільки на Україну, але й на Європу. Зважаючи на останні події, що відбулося, що відбувається, чи усвідомила Європа, можливо, необхідність якось змінити цю ситуацію?

Олександр Тодійчук: Європа усвідомила. І два роки назад на перше місце в постачанні газу на ринок ЄС вийшла Норвегія замість «Газпрому». Тобто вони переорієнтувалися.

Крім того, вони створюють потужну інфраструктуру по прийому зрідженого газу по морському периметру навколо Європи. І якщо раніше через Україну йшло близько 40% обсягів газу, які постачав «Газпром», то зараз 16%. Я думаю, що через декілька років це буде 5-8%.

Олександр Нарбут: Від загальноєвропейських обсягів.

Олександр Тодійчук: Так, від загальноєвропейського проживання.

Тому мені задавали теж декілька раз питання: чи переживе, чи постраждає Європа, якщо раптом в силу військових, якихось інших дій припиниться постачання? Більше за все, що так. Дещо сутужно, але переживе. Тому що 16% зменшення можна пережити.

Разом з тим ми бачимо, що Європа стала ще більш обережна до «Газпрому». Тому що зараз призупинені переговори щодо подальшого розвитку «Південного потоку». Раніше силами всіх учасників просувався цей потік, тому що вони сказали, що ми бачимо ризики в самому походженні газу з Росії. Тому що з Росією у нас довірливих відносин стає все менш, тому ми маємо себе забезпечити іншими джерелами.

Тому і для України, і для Словаччини, якщо по великому рахунку через Україну не піде газ, то і Словаччина є продовженням цих газопроводів – там теж не буде газу. Я дивуюся, чому Словаччина не хоче собі створити якусь іншу роботу транспортну, ті ж самі підземні сховища заповнювати разом, реверсні маршрути, що дасть друге життя і словацьким трубопроводам.

Олександр Нарбут: Є відповідь на це питання. Тому що у словацької ГТС або у компанії «Юстрім» підписана угода з «Газпромом», за якою є зобов'язання «Газпрому» оплатити 50 мільярдів річного транзиту навіть тоді, коли цього транзиту не буде! Тому, якщо буде припинений транзит, Словаччина свої гроші отримає навіть у тому випадку.

– До якого року ця угода у «Юстрім» з «Газпромом»?

Олександр Нарбут: Наскільки я пам'ятаю, до 2019 року. Або навіть до 2029 року. Це для нас неважливо.

Важливо розуміти те, що висновки Європа для себе зробила. Певні контрактні гарантії від «Газпрому», від інших постачальників у неї є, але немає в нас. Тобто, коли навіть це нове загострення сталося з Росією, наступного дня почали збиратися газові кризові групи, які зроблені по всій Європі у великих постачальників, на рівні Брюсселю також, на рівні департаменту збиралися ці кризові групи, то вони всі висновки вже зробили. Вони готові, якщо буде припинене постачання. Але чи готові ми?

– Я хотіла би ще запитати про перспектив отримання і для Європи, і для України газу з США, яка вже вийшла на перше місце по видобутку завдяки нетрадиційному газу. Це все ж таки можливо? Чи це буде зовсім економічно необґрунтовано, зважаючи на відстані?

Олександр Тодійчук: Я думаю, що можливо. І тут для нас в нагоді стане якраз те, що Польща вже здає в експлуатацію наприкінці цього року свій термінал по прийому зрідженого газу. І в нас існує хоч слабка інфраструктура, але нас поєднує інфраструктура з Польщею.

Потім є ще схеми заміщення. Тобто ми можемо створювати віртуальний реверс. Так, як воно на сьогодні відбувається, наприклад, по газу, який йде з Німеччини.

Отже, для нас США можуть стати досить важливим гравцем і партнером у стратегії енергетичної безпеки або постачання газу. Так само як і для американців, які будуть шукати в Європі нові ринки, Україна є досить великим і перспективним ринком.

Олександр Нарбут: За умови! За умови того, що ми впритул почнемо займатися реверсом. Якщо можливості реверсу будуть більш потужними, тільки тоді ми зможемо отримувати цей газ. Тому що отримати на LNG-терміналі десь у Середземному морі або в іншій точці Європи, то це не значить, що отримати на нашому кордоні.

Олександр Тодійчук: Так. Але в нас ще зараз більш модна стає система заміщення. Тобто хтось вкачує в систему.

Олександр Нарбут: Технічні потужності повинні бути забезпечені. Те, що ми казали про Словаччину. І Словаччина – це найбільш потужний напрямок.